

**ПРОГРАМ ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
КАНДИДАТА ЗА ПРЕДСЕДНИКА ВЛАДЕ АНЕ БРНАБИЋ**

Народна скупштина Републике Србије

28. јун 2017. године

Садржај

I. ПОВЕЗИВАЊЕ СРБИЈЕ СА ЕВРОПОМ И СВЕТОМ.....	5
Наставак пута ка Европској унији.....	5
Партнерства широм света	7
Блиска сарадња са земљама у региону.....	8
Косово и Метохија	8
II. БРЖИ ПРИВРЕДНИ РАСТ	10
Макроекономска стабилност	10
Даље смањење дефицита.....	10
Знатно смањење јавног дуга	11
Наставак реформи у управљању јавним финансијама	11
Бољи квалитет услуга јавног сектора.....	12
Контролисана инфлација и стабилност финансијског сектора	14
Стабилна инфлација и курс динара.....	14
Стабилност финансијског сектора и решавање проблема ненаплативих кредита	14
Основе привредног раста	15
Раст заснован на инвестицијама и извозу.....	15
Унапређење пословне климе	16
Запошљавање кроз развој иновативног предузетништва и малих и средњих предузећа	18
Повећање запослености кроз предузетништво	18
Развој малих и средњих предузећа.....	19
Предузетништво као каријерни избор	19
Регулаторни оквир који води рачуна о малима.....	19
Финансирање предузетништва	19
Додатна вредност кроз модерно пословање	20
Пристап страним тржиштима.....	20
Предузетништво младих, женско и социјално предузетништво	21
Институције које подржавају предузетништво	22
Смањење сиве економије	22
Решавање статуса државних предузећа	24
Изградња инфраструктуре	25
Завршетак коридора и нови путеви.....	25
Модернизација железнице	27

Интензиван развој авиосообраћаја	28
Искоришћење пољопривредних потенцијала	29
Буџет и подстицаји за пољопривреднике	31
Три стратешка циља пољопривреде.....	31
Развојни потенцијал у рударству.....	33
Велики потенцијал туризма, креативних индустрија и културе	37
III. ПОВЕЋАЊЕ ЕФИКАСНОСТИ ПРУЖАЊА ЈАВНИХ УСЛУГА.....	41
Модернизација јавне управе	41
Боље таргетирана социјална заштита.....	42
Реформа система плата.....	43
Модерно и функционално здравство	44
Боља превентива кроз здравствену едукацију младих	47
Наше право на здраву животну средину.....	47
IV. ЗАШТИТА ЉУДСКИХ ПРАВА И БЕЗБЕДНОСТ	50
Борба против корупције и организованог криминала	50
Убрзање судских поступака и повећање поверења грађана у правосуђе	52
Унапређење Е-правосуђа.....	53
Залагање за мир, стабилност и безбедност	54
Посвећеност људским и мањинским правима, осетљивим групама и социјалној инклузији	58
Људска и мањинска права	58
Социјална правда, социјална заштита и услуге/давања	59
Дијалог и сарадња државе, цркве и верских заједница	61
V. ДИГИТАЛИЗАЦИЈА	63
Огромна шанса дигиталне револуције	63
Дигитално друштво.....	63
Србија користи интернет.....	63
Четврта индустријска револуција.....	63
Проблеми некоришћења технологије	64
Наше место у будућности	64
Дигиталне услуге државе	65
еУправа	65
Кровни закони	66
Регистри	66
еДокументација	66

еПлаћања.....	68
Укидање печата.....	68
Отворени подаци.....	68
Телекомуникациона инфраструктура	69
Дигитална безбедност.....	70
Дигитално пословање	71
Важност дигиталног пословања	71
Нова пословна инфраструктура.....	71
Дигитализација традиционалних индустрија.....	72
Развој сопствених производа за свет.....	72
Приоритетне привредне гране	72
Стимулативно пословно окружење.....	73
Пуна и стандардна примена прописа	74
Стимулативна пореска политика.....	74
Лакши приступ финансирању идеја.....	74
Промовисање савремених вредности.....	74
Људи су највећа вредност	75
Повећање броја ИТ стручњака.....	75
Привлачење висококвалификоване радне снаге	75
VI. ОБРАЗОВАЊЕ ЗА 21. ВЕК	76
Квалитетно образовање за све	77
Доступност и приступачност образовања	78
Дуално образовање	79
Предузетничко образовање.....	79
Модернизација образовања и дигитална писменост	80
Дигитално компетентни наставници и предавачи из праксе.....	81
Побољшање квалитета високог образовања.....	82
Унапређење конкурентности науке, истраживања и иновација.....	83
Давање наставницима статуса који заслужују	83
Побољшање квалитета и доступности спорта.....	84

I. ПОВЕЗИВАЊЕ СРБИЈЕ СА ЕВРОПОМ И СВЕТОМ

Наставак пута ка Европској унији

Главни стратешки циљ Србије је приступање Европској унији. Процес приступања ЕУ није сам себи циљ, већ представља најбољи могући оквир за свеукупне реформе, модернизацију и развој Србије и у том смислу већ смо успешно прешли дуг пут. У наредним годинама, Србија ће наставити да ради још убрзаније и посвећеније на испуњавању правних и институционалних услова за приступање Европској унији. **Европска унија је настала као мировни пројекат, а данас представља узор демократије и доказ да је светлија будућност могућа за све нације које теже побољшању живота својих грађана и добросуседству. Србија је била и јесте део европске породице народа чије су упориште заједничке вредности и цивилизацијска достигнућа.**

Ми јесмо и желимо да будемо значајан партнер који доприноси обликовању заједничке европске судбине и ту иступамо зарад националног просперитета. Не смемо заборавити зашто треба да будемо чланица ЕУ. То је питање одржавања идентитета у оквиру велике европске породице народа, али и питање заједничке будућности и развоја како Србије тако и нашег региона у смислу подршке развоју образовања, економије, отварању нових тржишта и радних места, већем запошљавању младих, изградњи села и градова и многим другим важним циљевима. **Важно је да сви разумемо да чланству у ЕУ тежимо зарад наше заједничке будућности, зарад генерација које долазе, реформишући друштво у боље, праведније, доступније, богатије, користећи најбоље европске моделе и праксе на том путу.** Циљ Србије никако не треба да буде пуко чланство и задовољство бројем отворених поглавља на том путу, већ изградња модерне државе као кредибилне и успешне чланице ЕУ која на најбољи могући начин користи чланство, али и даје допринос развоју заједничке европске породице народа.

Европска унија је наш највећи партнер у погледу развојне помоћи, али и трговине, нарочито на извозној страни. До сада је из ЕУ донирано преко 3 милијарде евра, са око 200 милиона евра годишње. До краја 2021. године очекује се да Европска унија обезбеди бесповратну финансијску помоћ Србији у износу од преко 1 милијарде евра. У наредном периоду очекује се постепено повећање износа помоћи као последица напретка у процесу европских интеграција и успешног програмирања и спровођења ИПА. Поред подршке из средстава ИПА II на националном нивоу, ЕУ обезбеђује и бесповратну подршку кроз Инвестициони оквир за западни Балкан (WBIF) у износу од 120-150 милиона евра годишње за потребе припреме и реализације приоритетних инфраструктурних пројеката у региону западног Балкана.

Од велике је важности да се ова средства искористе, нарочито на локалном/општинском и регионалном нивоу. Сходно томе, још више ћемо радити на повећању видљивости претприступних фондова ради побољшања коришћења тих фондова за свеукупни локални и регионални развој. Зато је неопходно да више учимо и да ефикасније користимо та средства, јер ће се новац који долази уласком у чланство, а то је од 1 до 2 милијарде евра годишње, све више увећавати и за то морамо изградити капацитете и ресурсе већ данас.

Након формирања нове Владе, ревидираћемо план за усклађивање националних прописа са правним тековинама ЕУ (НПАА), радићемо на усвајању великог броја прописа којима се домаће законодавство усаглашава са правним тековинама ЕУ и обезбедићемо финансијска средства и институционални оквир за њихову примену. То је веома важан део наше припреме за приступање ЕУ.

Како би примена била успешна, неопходно је да сваки грађанин и грађанка буду боље информисани и да потпуно разумеју на који начин Србија остварује своје односе и будуће чланство у Европској унији, какву то добит доноси нашој земљи и каква је корист од тога. У циљу одржавања стабилне подршке европским интеграцијама, ми ћемо као Влада отворено и транспарентно комуницирати са грађанима, јер имамо обавезу да им приближимо шта наш заједнички пут ка ЕУ значи, шта они могу да очекују и шта могу да ураде да тај пут убрзамо.

Србија је почетком 2014. године отпочела преговоре о чланству, успешно окончала аналитички преглед секторских политика и права ЕУ (тзв. „*screening*“) средином 2015. године, а од краја те године до данас отворено је десет преговарачких поглавља, од којих су два привремено затворена. Озбиљан пут смо прешли у процесу приступних преговора за чланство у ЕУ и у томе, поред Владе чија је улога главна и најодговорнија у овом процесу, имамо велику подршку и помоћ грађана, организација цивилног друштва, медија, академске заједнице и приватног сектора. **Ово је кључно место грађанског дијалога, у коме сви друштвени актери одговорно учествују, тиме остварујући национално јединство по питањима националног стратешког опредељења пута Србије у заједницу европских земаља.** Стуб тог дијалога представља Национални конвент за Европску унију, платформа која окупља преко 700 организација цивилног друштва у радне групе кроз које невладин сектор прати и учествује у преговорима Србије са ЕУ. Влада је значај Конвента, али и удружења привреде, преко Привредне коморе Србије, препознала од почетка преговора и редовно информисање и консултације са заинтересованом јавношћу уградила у одговарајуће одлуке које уређују преговарачки процес. **У наредном периоду, наставићемо још интензивнији и још инклузивнији дијалог у том правцу, где до краја ове године намеравамо да представимо Европској комисији преговарачке позиције за сва поглавља која немају мерила за отварање.**

У последњим годинама увећан је ниво трговинске размене са ЕУ. Укупан обим трговине Србије са ЕУ на крају 2008. године износио је нешто више од 13 милијарди евра, при чему је увоз био више него дупло већи од извоза у ЕУ, уз покривеност увоза извозом

од 44,4%. На крају 2016. године укупан обим трговине Србије са ЕУ је износио 19,8 милијарди евра, уз покривеност увоза извозом од 81%, што значи да је обим трговине знатно повећан уз континуирано већи раст стопе извоза, него увоза. **Европска унија остаје главни спољнотрговински партнер Србије, јер се око 65% трговине обавља са државама чланицама ЕУ.** Желим да напоменем да се приводе крају активности за учлањење у Светску трговинску организацију (СТО), што је иначе један од услова за приступање Европској унији.

Одлична је вест за грађане Србије и то да је знатно увећан обим инвестиција из Европске уније у Србију. Ту бележимо континуирани раст из године у годину. Тако је, на пример, обим инвестиција 2013. године износио 576 милиона евра, 2014. године 1,1 милијарду евра, а 2015. године 1,53 милијарди евра што представља 72,4% укупних страних директних инвестиција.

Партнерства широм света

Влада Србије наставиће да води активну спољну политику, јасно профилисану и осмишљену; спољну политику која доприноси бољем позиционирању Републике Србије на регионалном, европском и ширем међународном плану. **Овде очекујем велику подршку председника Републике, имајући у виду његова овлашћења, а пре свега, на његово велико државничко искуство, као и поштовање и углед који ужива у свету.**

Као и у претходном периоду, фокус ће и даље бити на јачању међународног положаја и угледа Републике Србије и, у том контексту, на интензивирању билатералног дијалога и сарадње на мултилатералном плану са земљама широм света. Заједно ћемо континуирано радити на ефикасној промоцији и реализацији спољнополитичких приоритета и интереса Србије, имајући у виду да је наш циљ убрзана интеграција у ЕУ уз очување територијалног интегритета и суверенитета земље, као и заштита наших државних интереса на међународном плану.

Наставићемо да радимо на унапређењу сарадње са Руском Федерацијом са чијим народом гајимо историјску и чврсту везу, да развијамо блискост са Народном Републиком Кином, узајамно пријатељство са Уједињеним Арапским Емиратима, започињемо сарадњу са Индијом и свакако да додатно оснажујемо све наше односе са Сједињеним Државама и другим народима и државама широм света. Наше опредељење за развој пријатељских односа, као и економских и свих других облика сарадње са земљама широм света, додатна је димензија нашег спољнополитичког ангажмана и у потпуности је усаглашено са процесом евроинтеграција Србије који јесте и остаје приоритетан. Управо зато Србија жели да гради и градиће најбоље могуће односе са Руском Федерацијом и Народном Републиком Кином, САД, али исто то ће да чини и са Корејом, Индијом, Јапаном, Уједињеним Арапским Емиратима (УАЕ) и свим осталим земљама са

којима смо градили пријатељство деценијама, а понегде и вековима политичке и економске сарадње.

Огроман је, и до сада није искоришћен, потенцијал за привлачење директних инвестиција у Србију. У том смислу, нова Влада Републике Србије требало би у наредном периоду да учини све да побољша економске односе и са евроазијским економским савезом, с једне, и са земљама БРИКС-а (Бразил, Русија, Индија, Кина, Јужна Африка), са друге стране.

Такође, Република Србија ће својим ангажманом у међународним организацијама и мултилатералним форумима наставити да, у мери својих могућности, даје допринос очувању међународног мира и безбедности, између осталог и ангажовањем представника Србије у мировним операцијама УН, те да у оквиру заједничке безбедносне и одбрамбене политике ЕУ настави да делује са својим партнерима.

Блиска сарадња са земљама у региону

Сарадња са суседима ће свакако бити један од најважнијих приоритета рада Владе у наредним годинама. Велики пут смо прешли у циљу успостављања добрих суседских односа са бившим југословенским републикама и ту је Србија имала кључну и, рекла бих, историјску улогу. У том правцу и још интензивније видим улогу наше земље у наредном периоду, где Србија заиста треба да буде гласан заговорник и лидер чврстих савеза у политичком, економском и културном развоју региона западног Балкана. Јачање регионалне стабилности и унапређивање односа са свим земљама у окружењу треба да буде наша визија за будућност.

Истакла бих да ће Влада Србије наставити да се ангажује на очувању права и интереса српског народа у региону у складу са нормам међународног права, као што иста, Уставом и законима гарантована права, доследно поштује када је реч о грађанима Републике Србије припадницима других народа и националних мањина

Косово и Метохија

Београд ће наставити да води политику мира и сарадње када је Косово и Метохија у питању, са циљем постизања историјског компромиса и помирења српског и албанског народа. Приоритети у том смислу биће очување политичке стабилности на територији Аутономне Покрајине (АП) Косово и Метохија спровођењем утврђене државне политике, наставак вођења преговора са Привременим институцијама самоуправе (ПИС) у Приштини, унапређење економског развоја и услова живота и економско оснаживање

српског становништва на Косову и Метохији, као и наставак борбњ за очување и повраћај узурпираних приватних и државних имовина и подршке повратку интерно расељених лица.

Наставићемо и борбу за очување наше културне и духовне баштине у покрајини, која је благо свих грађана Србије и целог српског народа.

Инсистираћемо да се сва спорна питања што пре поново решавају у оквиру Дијалога. **Остаћемо доследни и одлучни у намери да обезбедимо испуњење свих споразума који су договорени у Дијалогу** како бисмо заштитили интересе и безбедност Срба у Покрајини, али и како бисмо створили услове за унапређење квалитета живота свих грађана који тамо живе, у циљу имплементације постигнутих споразума у утврђеним временским роковима и на начин који у највећој мери штити интересе Републике Србије, српског и другог неалбанског становништва на Косову и Метохији.

Посебно ћемо insistирати на томе да је неопходно што пре предузети конкретне кораке у циљу успостављања Заједнице српских општина, и то на начин како је предвиђено Првим споразумом и Општим принципима из 2015. године. Имајући у виду учешће председника Вучића у постизању ових споразума, као и његово велико искуство у међународним пословима, али и уставна овлашћења која има као Председник Републике, бићу слободна, као и цела Влада, да се највећој могућој мери у тим пословима ослањам на њега.

II. БРЖИ ПРИВРЕДНИ РАСТ

Макроекономска стабилност

Приоритет ове Владе у наредном периоду биће одржавање макроекономске стабилности и наставак започетих реформи у области јавних финансија. Пре три године, Влада је храбро и одлучно ушла у спровођење фискалне консолидације, где је постигла завидне резултате. Планирани рок за структурно прилагођавање од 4% БДП-а био је три године; ми смо то одрадили за две, превазишавши тиме сва очекивања. **Важно је нагласити да је Влада у том процесу имала велико разумевање грађана који су поднели огроман терет, што је мора се признати реткост у сличним ситуацијама када су потребне тешке мере штедње.** И на томе им хвала.

У претходном периоду, направљени су значајни кораци у уређењу јавних финансија. Међународни монетарни фонд (ММФ), Светска банка и друге међународне финансијске институције препознали су напоре грађана и Владе Србије. Успешно смо прошли кроз шест ревизија аранжмана из предострожности са ММФ-ом и сада пролазимо кроз седму. **Желим да истакнем да крајем ове године успешно завршавамо трогодишњи аранжман са ММФ-ом, а затим ћемо, у складу са потребама и у сарадњи са привредом и цивилним друштвом, одлучити о даљим корацима.**

Одлични резултати су се одразили и на повећање поверења које повериоци имају у Србију. Кредитна агенција Мудиз повећала је наш кредитни рејтинг у марту ове године са нивоа Б1 на Ба3, док су Фич и Стандард и Пурс недавно потврдили кредитни рејтинг с позитивним изгледима за унапређење. То значи да је углед Србије порастао и да је поверење у наше институције повећано.

Данас када пред Вама представљам програм Владе Србије и за његово спровођење тражим подршку Народне скупштине, државна каса је у добром стању, а макроекономски показатељи изразито позитивни. Затичемо суфицит у буџету, инфлација је у предвиђеним границама, а имамо и тренд смањења јавног дуга и дефицита платног биланса. Ниједна Влада до сада није започела мандат са тако добрим стањем у буџету као ова. На томе морам да захвалим претходној Влади и њеном председнику Александру Вучићу.

Даље смањење дефицита

Ова Влада планира да настави ригорозну контролу трошења новца и да одржи фискалну дисциплину и културу одговорности у управљању јавним финансијама. Влада ће бити у потпуности посвећена наставку смањења дефицита. Предвиђени дефицит

за ову годину је 1,7% БДП-а. До краја године Влада планира да додатно смањи дефицит, како би он био нижи од планираног, а у зависности од привредне активности и раста БДП-а, нижи и од прошлогодишњег. **Ово би створило додатни фискални простор за повећање плата и пензија, нове инвестиције у инфраструктуру или чак превремену отплату кредита што би убрзало смањење јавног дуга.**

Наш циљ је да до 2019. дефицит опште државе буде испод 1%. Према резултатима које је до сада постигла, Србија већ може да се сврста у ранг фискално високо одговорних земаља. С јаком фискалном дисциплином и дефицитом од 0,5% до 1%, желимо да станемо раме уз раме са најодговорнијим земљама у смислу фискалне одговорности. Са завршетком структурног прилагођавања, унапређење стања јавних финансија довешће и до пада трошкова по основу камата, што ће даље допринети смањењу дефицита. Имајући ово на уму, наши циљеви у фискалној политици су веома реални. **Надовезујући се на успех претходне Владе, желим да за време овог мандата поставимо стандард у управљању јавним финансијама који ће пратити и будуће Владе након 2020. године и према којем ће се и њихов успех мерити.**

Знатно смањење јавног дуга

Раст јавног дуга је након низа година стављен под контролу и сада је на нивоу од 67,1% БДП-а. Фискална одговорност и строга контрола потрошње, који ће за последицу имати смањење дефицита, омогућиће и наставак смањења јавног дуга. Са даљим растом БДП-а и ниским дефицитом, **планирамо да до краја мандата ове Владе ниво јавног дуга спустимо испод 60% БДП-а.** Тај тренд ће непосредно утицати и на смањење трошкова задуживања.

Због високих трошкова задуживања у прошлости, само у 2016. години платили смо 128 милијарди динара на отплату камата. То је преко милијарду евра или 3,1% нашег БДП-а. Како бисте боље разумели о којој количини новца говоримо, нагласићу да се тим износом може финансирати изградња 150 километара аутопута – годишње! Ситуација је слична и у 2017. години, и **тек од 2018. можемо да очекујемо смањење тих трошкова који нам долазе на наплату услед лошег управљања јавним финансијама у прошлости.**

Наставак реформи у управљању јавним финансијама

Како бисмо остварили зацртане циљеве, морамо да наставимо реформе које смо започели и да у целости спроведемо програм реформе управљања јавним финансијама до краја мандата ове Владе.

У оквиру реформе управљања јавним финансијама побољшаћемо наплату прихода, ојачаћемо капацитете за управљање јавним дугом, повећаћемо кредибилитет макроекономских прогноза, унапредићемо буџетско планирање, као и приоритизацију

финансирања стратешких инвестиција. Такође, планирамо и примену вишегодишњег програмског буџетирања и друге кораке дефинисане програмом.

Једна од значајнијих ставки којој ћемо да посветимо посебну пажњу јесте унапређење рада и процеса у Пореској управи, што се огледа у постепеној промени обима и структуре људских ресурса и успостављању система за процену ризика. Успешно спровођење те реформе омогућиће да се повећа наплата пореза, од ког се финансира наш јавни сектор, наше школе, болнице и изградња инфраструктуре. О овој теми ћу детаљније говорити у наставку.

Како бисмо обезбедили боље услуге грађанима и већи привредни раст, морамо да ефикасније користимо ресурсе који су нам на располагању. Сви смо свесни да извршење многих пројеката за које смо обезбедили финансирање касни. Пут који није завршен не доноси новац у буџет. Нема наплате путарина, нема повећања броја туриста нити веће потрошње наше робе и услуга. Тако ни у болници, која је 90% изграђена, не могу да се лече људи. Сваки дан кашњења не значи само одлагање пружања услуга, већ и губитак новца који би се слио у буџет.

Имајући све тоу виду, Влада ће посебну пажњу посветити бољој реализацији капиталних инвестиција. Иако је њихова реализација повећана са 40% на 65% током 2016. године, још увек су присутни недостаци који се огледају у непостојању одговарајуће пројектне документације, потешкоћи у експропријацији земљишта, недовољној контроли извођача. То је довело до пробијања уговорених рокова, повећања цене радова у току извођења и спорог издавања потребних дозвола. Чека нас дуг и тежак посао на том плану. **Не окрећемо главу, суочавамо се са проблемима и решавамо их корак по корак.**

У погледу управљања пројектима, посебну пажњу ћемо посветити ефикаснијем коришћењу средстава ЕУ. Унапређење правног и институционалног оквира за функционисање система за управљање средствима ЕУ је предуслов који морамо да испунимо како бисмо били спремни за коришћење структурних фондова Европске уније.

Да ли ћемо и колико у будућности моћи да смањимо порез и доприносе на зараде и да повећамо плате у јавном сектору директно зависи од нашег успеха у спровођењу реформи. О тим корацима можемо да разговарамо искључиво уколико предвиђене реформе буду доследно спровођене и њихови резултати јасно видљиви. **Желимо да повећамо плате наставницима, лекарима, полицајцима, војницима, као и да смањимо оптерећење послодаваца, али не по цену угрожавања фискалне стабилности – то би било популистички и неодговорно. Можемо да трошимо само онолико колико имамо.**

Бољи квалитет услуга јавног сектора

Влада Републике Србије већ трећу годину заредом успешно спроводи процес рационализације и фискалне консолидације. Од краја 2013. године, када је ступила на снагу

забрана запошљавања, остварили смо смањење од 39.473 запослених у јавној управи, уз уштеде у буџету само у 2016. години у износу од 5.2 милијарде динара. **Кумулативна уштеда, остварена у читавом периоду од почетка рационализације до данас, износи близу 22 милијарде динара.**

Србија је једна од земаља са најмањим бројем запослених у јавној управи у Европи. Након неколико кругова свеобухватне рационализације броја запослених, данас у Србији имамо 6,4 запослена у јавној управи на 100 становника, док је просек у Европској унији 8,5.

Ове и наредне године у **фокусу нам је интензиван рад на реорганизацији као другом стубу процеса оптимизације.** У том процесу, држаћемо се **основног принципа који налаже да као држава „са мање урадимо више“.** Приоритет Владе Србије у наредном периоду биће „урадити више“, односно учинити читав систем, а и уштеде које смо постигли, одрживим и пружити боље услуге грађанима кроз ресурсе којима располажемо.

Веома је важно и то што смо **увели једну нову културу и принцип размишљања у оквиру јавне управе Србије: данас институције размишљају о својим потребама, али исто тако и о вишковима и нерационалностима.** Сваку институцију у систему сводили смо на ниво података, анализа, закључака и аргумената и сви су се на тај принцип навикли. Ово је нарочито изражено на локалном нивоу, где смо у сарадњи са свим јединицама локалне самоуправе **успоставили модел за одређивање оптималног броја запослених.**

Имајући у виду све наведено, можемо закључити да сам број запослених у нашој јавној управи није проблематичан, нарочито сада – након два свеобухватна таласа рационализације. Међутим, **остаје питање трошкова одређених сектора јавне управе у односу на БДП, са једне стране, као и питање ефикасности услуга које ти сектори пружају, односно требало би да пружају, нашим грађанима, са друге.** Оно што је кључно јесте да у наредном периоду морамо кренути са **трансформацијом и реорганизацијом наших „мрежних“ система, а то су пре свега здравство, школство, Републички фонд за здравствено осигурање (РФЗО), Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање (ПИО), Национална служба за запошљавање (НСЗ), потом Пореска управа, Геодетски завод, итд.**

Уз оптимизацију броја запослених, активно ћемо **радити и на њиховом усавршавању.** Нацрт закона о Националној академији за стручно усавршавање у јавној управи резултираће успостављањем **Националне академије за јавну управу** као независне институције за континуирано образовање државних службеника.

Паралелно са овим процесом радићемо са градовима и општинама на даљој децентрализацији, имајући у виду европске стандарде као и искуства развијених европских земаља. Градови и општине би требало да адекватно прате републички ниво, а централна власт да усваја конструктивне иницијативе које долазе са локала, како би државна управа функционисала ефикасно у целини. **Наш кључни задатак и циљ коме смо посвећени**

јесте да нам јавна управа буде ефикаснија и да постане истински сервис наших грађана и привреде.

Контролисана инфлација и стабилност финансијског сектора

Стабилна инфлација и курс динара

У последње три године стопа инфлације је ниска и стабилна и креће се у предвиђеним границама. Стабилност инфлације и координација монетарне и фискалне политике доприносе предвидљивости пословања привреде и општем побољшању пословног амбијента у Србији. **Очекивана инфлација у наредном периоду је $3 \pm 1,5\%$, што је најнижи циљани ниво до сада.** Иако смо имали раст инфлације у прва четири месеца ове године, она се сада полако стабилизује и очекујемо да ће остати у предвиђеним границама. Такође, важно је напоменути да је курс динара већ низ година стабилан, што доприноси бољем планирању фискалне политике, али и лакшем пословању привреде. Очекујемо да се овај тренд стабилности настави у годинама пред нама.

Стабилност финансијског сектора и решавање проблема ненаплативих кредита

Поверење у домаћу валуту се постепено враћа и удео кредита одобрених у динарима константно расте. Ове године смо добили и прву динарску обвезницу коју је издала Европска банка за обнову и развој (ЕБРД), што потврђује стабилност и одрживост добрих резултата. У наредном периоду очекујемо наставак динаризације домаће привреде и даљи пад камата на кредите у динарима, што би омогућило лакше задуживање грађана и већу активност привреде.

Влада ће у наредном периоду осигурати координацију са Народном банком Србије (НБС), како би се обезбедила стабилност финансијског сектора. У годинама пред нама биће потребне интензивне контролне активности у банкарском сектору како бисмо осигурали да је ликвидан, високо капитализован и стабилан. Ниво ненаплативих кредита показује тенденцију опадања и тренутно износи скоро 17%. Стратегија за решавање питања проблематичних кредита је усвојена 2015. године, акциони план је спроведен и очекујемо да резултати ових корака буду видљивији до краја ове и током следеће године кроз даљи пад нивоа ненаплативих кредита.

Са Народном банком Србије ћемо активно пратити стање финансијског сектора и правремено реаговати. Ова Влада има пуно поверење у рад НБСи поштујући њену независност заједнички ради на остваривању потпуне економске стабилности.

Основе привредног раста

Захваљујући одговорној економској политици Владе Србије у претходном периоду, економија је постављена на здраве ноге и осигуран је стабилан дугорочни раст БДП-а. **У наредном периоду очекујемо одржив раст БДП-а заснован на расту инвестиција, повећању извоза робе и услуга, као и смањењу удела јавних расхода и дефицита текућих трансакција у БДП-у.** За одрживу економску стабилност и инклузиван раст у годинама пред нама, кључан је наставак реструктурирања привреде, посебно у делу јавног сектора, даље унапређење пословног окружења, ширење и модернизација производних капацитета и подстицање иновација и развоја.

Раст заснован на инвестицијама и извозу

У 2017. години, планирали смо раст БДП-а од 3%. У годинама пред нама, очекујемо раст реалног БДП-а од најмање 3,5% годишње. У остварењу тог плана значајну улогу ће играти извоз и инвестиције, првенствено у приватном сектору, са очекиваним годишњим растом од 5,4%.

Важно је истаћи да је промењен модел привредног раста. Уместо задуживања и потрошње, који су некада били основни покретачи српске економије, раст се сада заснива на одрживим изворима, првенствено на извозу и инвестицијама.

У прва четири месеца 2017. имали смо 634 милиона евра директних страних инвестиција, односно 6,4% више у односу на исти период претходне године. **У даљем привлачењу инвестиција посебно ћемо се фокусирати на инвестиције у области високих технологија, које истовремено значе и виша примања за наше раднике, запошљавање наших младих стручњака, као и високу додатну вредност и велики извозни потенцијал.**

Када говоримо о инвестицијама, важно је и осврнути се на то којим деловима Србије су оне најпотребније. Ради равномернијег економског развоја наше земље, приоритет ће бити привлачење инвестиција у неразвијеним срединама. То није лак задатак. Инвеститори желе путну инфраструктуру, образоване кадрове и ефикасну локалну самоуправу. Такође, важна је и економска активност на локалном нивоу ради потенцијалних сарадника, као и близина аеродрома или пловног пута. Многе неразвијене општине не испуњавају наведене критеријуме што отежава привлачење инвестиција.

Наши напори у области реформе образовања, развоја инфраструктуре, дигитализације и реформе државне управе директно ће утицати на побољшање инвестиционог потенцијала неразвијених делова Србије. Успостављање индустријских зона, субвенције, изградња путне инфраструктуре и смањење административних препрека и оптерећења као последица

увођења еУправе конкретни су примери пројеката Владе који доприносе бољој инвестиционој клими и равномерном регионалном развоју.

Извоз, као важан стуб повећања БДП-а, бележи раст већ неколико година уназад. Тај тренд је одржан и ове године са стопом раста од 11,8% у прва четири месеца у односу на исти период претходне године. Даљи раст извоза ће допринети и смањењу дефицита платног биланса, што је врло значајно за нашу макроекономску стабилност.

Посебну пажњу ћемо посветити повећању извоза у области информационих технологија. У 2016. години ИКТ сектор је остварио извоз од 740 милиона евра, док је **у првом кварталу ове године раст извоза у овој области био 21,7%**. Како бисмо омогућили раст извоза у овој области, а тиме и раст БДП-а, **планирамо да радимо на уклањању баријера с којима се ИТ компаније суочавају у пословању са иностранством**. Конкретно, радићемо на решавању питања резидентности, платног промета са иностранством у овој области, пореског третмана и на отклањању других препрека које стоје на путу развоја иновација и већег извоза ИКТ сектора.

Држава ће такође наставити да подржава развој наменске индустрије, која је у пуном замаху и за чије производе постоји потражња на страним тржиштима. Даље инвестиције у ту област гарантоваће модернизацију и развој производних капацитета. Ово ће обезбедити већу конкурентност и потражњу за нашим производима наменске индустрије, а тиме и већу производњу и запошљавање.

Наравно, настојаћемо да на најбољи могући начин искористимо и наш пољопривредни потенцијал и помогнемо домаћим произвођачима да обезбеде пласман на страна тржишта. Извоз меса у Кину је пример добре праксе, коју желимо да наставимо и проширимо на друге производе и друга тржишта. Како бисмо повећали извоз у овој области, наставићемо преговоре о уклањању трговинских баријера са земљама које су потенцијална тржишта за наше производе. Такође ћемо радити и на подстицању укрупњавања пољопривредне производње и додавања вредности производима кроз њихову прераду са циљем повећања конкурентности.

Унапређење пословне климе

Последње три године Влада Србије је радила на изградњи имиџа наше земље као повољне дестинације за улагање. Радом на унапређењу услова за пословање, Србија се на листи Светске банке која пореди економије света са 91. места 2014. године попела на 47. место у 2016. године.

Влада Србије је посвећено радила на реформама издавања дозвола за градњу које су спроведене брзо и ефикасно и које су омогућиле да данас можемо да кажемо да се дозволе за градњу прибављају брже него икада до сада и то електронским путем.

Последично, реформе су препознате и у *"Doing Business"* (ДБ) извештају Светске банке, у коме смо за само три године са 186. места у области дозвола за градњу напредовали на чак 36. место, дајући тако јасан сигнал домаћим и страним инвеститорима да се Србија предано посветила стварању амбијента који омогућава да се административне процедуре неопходне за пословање спроведу брзо, лако и електронски.

Сада када је Србија знатно боље позиционирана и када смо доспели међу првих 50 земаља, борба за даљи напредак ће бити још изазовнија. Желимо да наставимо да радимо на овим реформама и приоритети ове Владе у наредним годинама ће бити базирани на реформама у области отпочињања пословања – отварања фирме; затим реформи уписа права својине; даљем унапређењу система издавања дозвола за градњу; унапређењу стечајног поступка; унапређењу свих пореских поступака.

Желимо да створимо државу која подстиче предузетништво и која олакшава поступак отварања фирме. Иако смо тренутно на ДБ листи позиционирани добро у овој области (47. место), увешћемо електронску регистрацију фирме и тиме додатно стимулирати привредну активност. **Радићемо на томе да се омогући електронско подношење захтева Агенцији за привредне регистре (АПР) за регистрацију фирме/предузетничке радње, путем електронског шалтера,** тако да се фирма може основати од куће и уз помоћ рачунара, без потребе за чекањем у редовима.

Такође, радићемо на укидању печата, као реликта некадашњег начина пословања. Широка распрострањеност употребе печата постала је ендемична; печат се обавезно употребљава на једноставним формуларима, обрасцима, пријавама и захтевима, па чак и када фирма прима пошту – дакле свакодневно. Већина тих ситуација у којима се употребљава печат није прописана законом или је суштински непотребна. Свешћемо употребу печата на најмању могућу меру, увођењем електронског печата за документа која су издата у електронском облику. То ће бити омогућено законом који ће регулисати електронско пословање.

Друга важна реформа коју ће ова Влада спровести у току свог мандата је поједностављење уписа права својине у катастар и успостављање ажурног катастра непокретности у реалном времену. Поједноставићемо упис тако да нотар, одмах након солемнизације уговора о промету непокретности, по службеној дужности прослеђује тај уговор катастру, ради његовог уписа у катастар уз умањење таксе. Јавни је интерес да се регистрација права спроведе брзо и електронски, чиме ће се повећати правна сигурност.

Радићемо на даљем унапређењу издавања дозвола за градњу и смањењу процедура. Функционални софтвер за прибављање електронских дозвола за градњу је већ успостављен. У даљем периоду радићемо на унапређењу тог софтвера и увођењу додатних функционалности, укључујући развијање додатних модула за подношење и обраду жалбе. Као додатак, развићемо типске моделе локацијских услова, решења и услова јавних предузећа како би се стандардизовало поступање и инвеститорима давала прецизна и јасна упутства и услови за градњу. Важан корак у даљој реформи је и укидање печата личне

лиценце пројектаната и омогућавање да се техничка документација, која се израђује у електронском облику, потпише електронским печатом или да се лиценца пројектанта може проверити увидом у базу лиценци директно. Појачаће се контрола рокова за издавање локацијских услова, грађевинских дозвола и употребних дозвола широм Србије, а у Београду и Новом Саду, којима пристиже и највећи број захтева, поједноставиће се интерна поступања ради бржег издавања дозвола.

Даље, желимо да се таксе и накнаде учине предвидљивијим и примеренијим. Размотрићемо могућност да се, кроз измене Закона о Републичким административним таксама, процентуални обрачун такси замени адекватнијим моделом.

Како бисмо поједноставили процедуру прикључка објеката на дистрибутивни систем, прецизираћемо одредбе Закона о планирању и изградњи и Закона о енергетици. Додатно, поједноставиће се процедура прикључења кроз јасно прописивање неопходних корака и докумената које је потребно доставити, тако да се за инвеститора овај поступак учини транспарентним, јасним и предвидивим.

Када је реч о процедурама које се односе на порезе, **увођење обавезе подношења пријаве и плаћања пореза на имовину електронским путем је један од приоритета.** Изменом Закона о порезима на имовину и Закона о пореском поступку и пореској администрацији, увешћемо могућност пријаве и наплате пореза на имовину електронским путем, преко портала е-Управа. Ревидираће се постојећи систем наплате Накнада за унапређење и заштиту животне средине која се наплаћује у великом броју локалних самоуправа. Тај систем сада изискује превише труда и средстава локалних самоуправа, нарочито ако се има у виду износ који се наплаћује.

Усвајањем Закона о стечају убрзаћемо поступак и учинити пословање предвидљивим и дуговања наплативијим. Нацрт Закона је већ спреман и у наредних неколико недеља ће се наћи пред Владом. Такође, изменама Закона о привредним друштвима повећаћемо транспарентност кроз јавне објаве информација и повећање одговорности директора јавних акционарских друштава.

Запошљавање кроз развој иновативног предузетништва и малих и средњих предузећа

Повећање запослености кроз предузетништво

У последњих неколико година остварени су значајни резултати на пољу запошљавања. Наиме, незапосленост је смањена са 23,9% на 14,6%, колико је износила у првом кварталу ове године. Према подацима Централног регистра обавезног социјалног осигурања (ЦРОСО) у прва четири месеца укупна запосленост је повећана за 2,7% у односу на исти

период претходне године. Важно је напоменути да је позитиван тренд још видљивији у приватном сектору где је раст износио 5%.

Наш приоритет у наредном периоду биће даље смањење незапослености, првенствено кроз развој предузетништва и малих и средњих предузећа. Тежићемо да незапосленост спустимо близу просека Европске уније. Са даљим падом незапослености очекујемо и постепен раст зарада, што значи и већи животни стандард за наше грађане.

Развој малих и средњих предузећа

Сектор малих и средњих предузећа и предузетника (МСПП) чини 99,8% укупног броја привредних субјеката и генерише око 2/3 запослености и промета нефинансијског сектора Републике Србије. Важност овог сектора се огледа и у чињеници да он чини 32,8% БДП-а и учествује са 44,1% у извозу нефинансијског сектора.

Визија ове Владе је развој предузетништва заснованог на знању и иновативности. Предузетници могу да победе у тржишној утакмици на светском тржишту и значајно допринесу побољшању животног стандарда у Републици Србији.

Предузетништво као каријерни избор

Према истраживању ставова према предузетништву, **сваки други незапослени у Србији верује да поседује особине неопходне да постане предузетник, док половина њих активно размишља или већ ради на томе!** Ови људи чине велики потенцијал за привредни раст и ова Влада намерава да их у томе максимално подржи. Сваки предузетник је важан, а они који су успешни морају коначно добити друштвено признање и подршку какву имају у најразвијенијим земљама.

Регулаторни оквир који води рачуна о малима

Имајући у виду значај малих предузећа и предузетништва, посебно је важно водити рачуна о ефектима примене прописа на пословање малих предузећа. Потребно је усвојити начело „мислити пре свега о малима” које ЕУ примењује и препоручује његову примену у земљама чланицама приликом припреме и измене прописа.

Финансирање предузетништва

Како би се смањиле тешкоће са којима се МСПП сусрећу у погледу приступа кредитима услед недостатка средстава обезбеђења или увећаног ризика финансирања, потребно је уложити додатне напоре за решавање проблема средстава обезбеђења кроз доношење законске регулативе за оснивање и функционисање националих, локалних и узајамних шема кредитних гаранција и развој националне гаранцијске шеме.

Гаранцијске шеме, које су врло важан инструмент за олакшавање приступа финансијама за МСПП кроз ублажавање услова у погледу неопходних средстава обезбеђења при добијању кредита, у Републици Србији су тренутно недовољно развијене.

Микрофинансирање у Републици Србији је слабо заступљено иако је то важна алтернатива за економски најслабија предузећа, која често не могу да испуне услове за добијање банкарских кредита. Организације које се овим послом баве у Републици Србији добијају финансијску подршку међународних донатора, али не могу непосредно да средства пласирају, већ то раде путем гарантно депозитних шема тако да микрофинансијски сектор даје гарантне депозите банкама, што знатно усложњава процедуру и поскупљује та средства за крајње кориснике. У државама ЕУ овај вид финансирања чини знатан део понуде за микро и мала предузећа. Такође велика средства за овај инструмент издвајају се и из средстава ЕУ – на пример, преко структурних и кохезионих фондова у оквиру програма Заједничка акција за подршку институцијама за микрофинансирање у Европи (JASMINE).

У Србији тренутно не постоји правни оквир за рад микрофинансијских институција, **па ћемо успоставити регулаторни оквир за оснивање и рад небанкарских недепозитних кредитних институција**, којим би се утврдио поступак лиценцирања и надзора за све врсте специјализованих кредитних установа које не примају депозите грађана.

Рад друштава за лизинг и факторинг уређен је законом, али је ради повећања обима трансакција потребно уклонити регулаторна ограничења са којима се она сусрећу и приближити те изворе финансирања МСПП.

Потребно је побољшати обавештеност предузетника о различитим расположивим изворима финансирања и њиховим карактеристикама. Такође је важно повећати коришћење средстава из програма COSME и Horizon 2020 и Програма за развој предузећа и иновације Западног Балкана (WB EDIF) који су на располагању Републици Србији.

Додатна вредност кроз модерно пословање

Према Извештају о глобалној конкурентности Светског економског форума, Република Србија заузима 119. од 138 места према софистицираности производног процеса.

У овој области морамо да постигнемо велики напредак, и свеобухватни напори Владе у правцу дигитализације и веће употребе модерних технологија омогућиће померање домаће производње у правцу обраде са вишим степеном додатне вредности.

Приступ страним тржиштима

Република Србија је потписница Споразума о слободној трговини у централној Европи (CEFTA споразум) и има више билатералних и мултилатералних трговинских споразума са ЕУ, Руском Федерацијом, Републиком Турском, земљама чланицама Европског удружења

слободне трговине (*EFTA*) и другим земљама. Све ово чини значајан потенцијал за српске извознике. Што се тиче Сједињених Америчких Држава, на снази је Општи систем преференцијала. Ова Влада ће радити на бољем информисању малих и средњих предузећа и предузетника о могућностима које наведени споразуми пружају и подстицаће српске компаније да те предности користе у највећој могућој мери.

Предузетништво младих, женско и социјално предузетништво

Ова Влада ће ставити акценат на омогућавање младима да раде, стварају и спроводе у дело своје идеје и иницијативе кроз омладинско предузетништво. Подстицаћемо омладинско предузетништво кроз реформу образовања, развој предузетничког духа и даљи развој центара за каријерно вођење. Желимо да млади кроз образовање развију покретачки дух и стекну више смелости и одважности да се упусте у нове подухвате. То је оно што у Израелу зову „*chutzpah*“ и што их је довело у сам светски врх када су у питању иновације и предузетништво.

Пружањем финансијске подршке за покретање бизниса желимо да охрабримо младе да реализују своје пословне идеје и успеју у Србији. Развојем менторских програма у сарадњи са Развојном агенцијом Србије (РАС) и ПКС подржаћемо размену знања и предузетничких искустава и тако постепено стварати мрежу подршке за развој омладинског предузетништва.

Жене предузетници чине четвртину укупног броја привредника у Републици Србији, а присутан је и тренд повећања броја жена на челним функцијама предузећа.

ЕУ кроз Акт о малим предузећима наглашава да је женско предузетништво приоритет, и бројним активностима се жене подстичу да започињу своје предузетничко пословање или јачају постојеће, кроз менторске шеме на пример. Влада последњих година све више ставља акценат на женско предузетништво и настоји да омогући добро пословно окружење за развој женског предузетништва у Републици Србији. Ова Влада ће тај тренд наставити.

Социјално предузетништво одликује се великом иновативношћу и способношћу да комбинује различите ресурсе како би успешно обављало своју економску делатност и испунило друштвену мисију.

Повољан правни оквир, предност при јавним набавкама, друштвено одговорно пословање и доступност микрофинансирања само су неке од опција које отварају шири простор за развој социјалног предузетништва и којима ће се ова Влада бавити.

Влада ће такође подржавати женско предузетништво, предузетништво младих и социјално предузетништво и кроз развој услуга организовања обука, менторства и других облика стручне подршке предузетницима.

Институције које подржавају предузетништво

Потребно је подстицати МСПП да искористе све могућности које им нуди Европска мрежа предузетништва (*Enterprise Europe Network, EEN*). ЕЕН је највећа европска мрежа за пословну подршку, активна у више од 49 земаља широм света са више од 600 партнера (агенције, универзитети, истраживачко-технолошке развојне институције, и сл), и представља највећу међународну организацију која промовише и помаже рад малих и средњих предузећа. Привредна комора Србије координира рад Мреже у Србији и, заједно са партнерима, учествује у реализацији тих активности у оквиру ЕУ Програма за конкурентност предузећа и МСП (*EU Program for the Competitiveness of Enterprises and Small and Medium-sized Enterprises – COSME*).

Деловањем Европске мреже предузетништва у Србији мала и средња предузећа и предузетници у позицији су да добију информације о условима за улазак на тржиште Европске уније (релевантни закони, директиве итд.), приликама за извоз, јавним набавкама, новим технологијама, потенцијалним партнерима, могућностима технолошког развоја и Оквирним програмима Европске уније, као и да са једног места имају приступ новим технологијама.

Смањење сиве економије

Сива економија је узрок значајних губитака за нашу привреду и буџет државе..

С обзиром да су 2017. и 2018. година проглашене Годинама борбе против сиве економије, **приоритет Владе ће бити пуна имплементација Националног програма за сузбијање сиве економије.**

Према извештају за 2016. годину, који је Координационо тело усвојило у првој години систематског спровођења мера сузбијања сиве економије, порески приходи су премашили план за 73 милијарде динара, што је 6,5% више у односу на претходну годину. Највећи допринос дале су категорије у којима су инспекцијски органи и Пореска управа активно радили на сузбијању сиве економије – што се првенствено односи на повећање наплате ПДВ-а, потом акциза, али и пореза на доходак грађана.

Имајући у виду узроке, последице и све појавне облике сиве економије, наредних година бавићемо се превасходно:

Сузбијањем нелегалног пословања кроз ефикаснији надзор над токовима сиве економије, јачањем инспекцијског надзора и ефикаснијим процесуирањем прекршаја и кривичних дела из области сиве економије. Успостављањем система е-инспектор омогућићемо ефикаснији рад инспекције, анализу ризика и координацију инспекција. Планирамо системско унапређење спровођења прекршајног поступка, имајући у виду

досадашње скромне резултате у динамици решавања предмета и осуђивању починилаца, који је за последицу имао да је ризик незаконитог пословања до сада био минималан.

У циљу ефикасније контроле и поштовања пореских прописа очекује нас и темељно спровођење активности предвиђених Програмом трансформације Пореске управе које обухватају реорганизацију овог тела, технолошко унапређење и јачање кадровских капацитета. До краја године, све пореске пријаве ће се радити електронски. Такође, број испостава Пореске управе биће смањен са садашњих 178 на 36 у циљу оптимизације и веће ефикасности. Поред Пореске управе, током ове године у плану нам је јачање људских ресурса у свим инспекцијским службама. И до сада су инспекцијске службе биле изузете од процеса рационализације броја запослених, а сада ћемо постигнуте уштеде на том пољу искористити управо за јачање кадра у овом сегменту, као врло важном механизму за борбу против сиве економије и контролу примене донетих прописа.

Унапређењем фискалних услова за пословање за оне који послују легално – пре свега кроз разматрање могућности и услова за смањење фискалног и парафискалног оптерећења привредника, пореско растерећење почетника у пословању (стартапова), то јест ослобађање од плаћања свих пореза и доприноса стартапова у првој години рада с обзиром на то да трошкови започињања бизниса представљају превелико оптерећење за већину почетника и дестимулишу предузетништво и легално пословање у почетном периоду. Ове године предвиђен је и интензиван рад на припреми новог система фискализације и проширења обухвата фискализације, који ће се примењивати у 2018. години. Нови систем ће бити технолошки напредан и једноставан за коришћење, смањиће оперативне трошкове привреди, а повећаће ефикасност у контроли плаћања ПДВ-а. Заједно са новим системом фискализације припремићемо сет мера за подстицање и повећање учешћа безготовинског плаћања роба и услуга, како бисмо што је више могуће осигурали праћење токова новца.

Смањење административног оптерећења за привреду и грађане кроз израду регистра административних поступака, доношење Закона којим ће се осигурати оптимизација административних поступака, увођење електронске управе и олакшавање легалног запошљавања. Тако на пример, у циљу регулисања сезонског запошљавања, у 2017. години планирамо увођење електронског система за једноставно пријављивање сезонског рада, по узору на мађарски модел, доношењем Закона о сезонском раду у пољопривреди. Иако је Инспекторат рада постигао одличне резултате, број неформално запослених у IV кварталу 2016. износио је чак 570.700, од чега преко 65% ради у пољопривреди. Напоран рад и крупни кораци у овој области нам тек предстоје.

Сарадњом са грађанима у заједничком раду на сузбијању сиве економије, кроз фискалну лутрију, едукацију и заједничке акције. У годинама борбе против сиве економије, Влада ће усмерити пажњу и на јачање свести о пореској одговорности и радити на томе да се мотивишу грађани и привреда да се придруже напорима Владе Србије у сузбијању сиве економије. Само заједно можемо да направимо видљиве резултате, који ће допринети бољем животу свих грађана.

Решавање статуса државних предузећа

Питање предузећа у државном власништву је проблем који постоји више од две деценије и свака Влада до сада је покушавала да га реши. Велики кораци су направљени до сада у реструктурирању и приватизацији тих предузећа. Остало је да се реши статус 153 предузећа са 52.000 запослених. План Владе је да овај процес приведе крају и тако растерети буџет државе који из године у годину покрива губитке предузећа чији је власник држава.

Реорганизација великих државних система је већ у току. Што се тиче „Електропривреде Србије” (ЕПС), још доста тога је остало да се уради како бисмо осигурали стабилно и профитабилно пословање. Позитивном пословању би допринела тржишна цена електричне енергије, као и постепена оптимизација броја запослених. Такође, предстоји и даљи рад на смањењу губитака на мрежи, као и на бољој наплати потраживања. У наредном периоду ћемо пажљиво пратити рад ЕПС-а и кораке који се предузимају ка унапређењу пословања, како бисмо осигурали да процес оптимизације рада овог предузећа буде завршен успешно.

Србијагас има нову организациону структуру и за њега је усвојен план финансијског реструктурирања како би се постигла дугорочна одрживост и исплативост пословања овог предузећа. Унапређење наплате потраживања и решавање питања задужености Србијагаса биће главни задаци за ову Владу у годинама пред нама.

Што се тиче петрохемијског комплекса који чине Петрохемија, Азотара и Метанолско-сирћетни комплекс (МСК), Министарство привреде је крајем марта објавило јавни позив за прикупљање писама о заинтересованости за ова предузећа. До сада су писма о заинтересованости пристигла за сваку од ових компанија и ми ћемо на основу понуда у наредном периоду донети одлуку о даљим корацима, имајући на уму интересе запослених.

Железнице, као један од највећих и најкомплекснијих система у нашој земљи, такође су направиле одређени помак у погледу реорганизације у претходном периоду. Даљи кораци на оптимизацији њиховог пословања тек предстоје. Број запослених у повезаним предузећима Железница до сада је смањен за преко 3.000. То је свакако допринело бољем пословању, али морамо да учинимо додатне напоре како бисмо достигли циљани број запослених. Паралелно са овим планирамо да размотримо оправданост постојања неких железничких линија, како бисмо пословање тог предузећа учинили позитивним и одрживим.

Након усвајања УППР-а, РТБ Бор редовно исплаћује обавезе и само у 2017. је исплаћено 32,4 милиона евра повериоцима. Ово предузеће је од велике важности не само за Бор већ и за целу Источну Србију и нашу економију у целини. Преговарамо са потенцијалним партнерима о будућности РТБ Бора и верујем да ћемо успешно завршити ту причу.

Министарство рударства и енергетике заједно са експертским тимом Светске банке интензивно ради на Пројекту реструктурирања и финансијске консолидације ЈП ПЕУ

Ресавица. То предузеће мора функционисати ефикасније, уз модернизацију производних процеса, постепено затварање неефикасних рудника и оптимизацију броја запослених, што ће довести и до одређеног смањивања нивоа државних субвенција.

Изградња инфраструктуре

Завршетак коридора и нови путеви

Велики напредак је постигнут у овој области. Приводимо крају изградњу Коридора 10 вредног преко 1 милијарду евра. Физичка напредак радова на Коридору 10 износи 78%. Имамо завршених 57,5 км на Источном краку ка Бугарској и 47,8 км на Јужном ка Македонији. Преостале деонице на Коридору 10 (29 км на Источном краку и 26,3 км у Грделичкој клисури и 8,8 км од Српске куће до Левосоја на Јужном краку) ћемо настојати да завршимо током наредне године.

На правцу ка Црној Гори (Коридор 11) смо завршили 52,5 км аутопута (деонице: Уб – Лајковац и Љиг – Прељина). Уложићемо напоре да у првој половини наредне године завршимо 50,2 км аутопута и то деонице Обреновац – Уб и Лајковац – Љиг. То значи да ћемо тада имати преко 102 км аутопута на овом правцу, од Обреновца до Прељине.

Извођење радова је у току на деоници Сурчин – Обреновац (17,6 км), а већ у марту 2018. године планирамо да започнемо радове на још 31 км на овом путном правцу (деоница Прељина – Пожега). Комерцијални уговор за изградњу очекујемо да потпишемо до краја лета ове године.

У блиској будућности ћемо сагледати могућности и опције за изградњу деонице Пожега – Бољаре (до границе са Црном Гором), као и алтернативне начине финансирања саобраћајне инфраструктуре кроз учешће приватног сектора у финансирању и изградњи.

На обилазници око Београда смо уговорили радове на 19,5 км трасе од Остружничког моста до петље Бубањ Поток. Изградњом ове деонице, а трудимо се да на њој започнемо радове већ у августу ове године, комплетираћемо сектор Б обилазнице око Београда.

У перспективи имамо и наставак радова како бисмо у потпуности завршили обилазницу око Београда изградњом сектора Ц од петље Бубањ Поток до Панчева, укључујући и железничко-друмски мост преко Дунава.

Да бисмо подржали привлачење директних страних инвестиција, побољшали пословно окружење, промовисали равномеран регионални развој и омогућили бољи приступ градовима као што су Крушевац, Краљево, Куршумлија, Прокупље, Панчево, Вршац, итд., планирамо да наставимо са израдом пројектне документације и у складу са могућностима кренемо са изградњом:

- Аутопута Појате – Прељина (тзв. Моравски коридор, дужине 111 км). Ова стратешка саобраћајница ће повезати Коридоре 10 и 11 и представљаће важну везу градова у срцу Србије;
- Аутопута или брзе саобраћајнице Београд – Панчево – Вршац – граница са Румунијом (92 км) који ће додатно ојачати нашу позицију регионалног саобраћајног чворишта;
- Аутопута Ниш – Мердаре (77 км дужине) – пројекат ће значајно допринети већој конкурентности Србије у саобраћајној инфраструктури. Настојаћемо да следеће године започнемо са изградњом те саобраћајнице;
- Фрушкогорског коридора, дужине 45 км, који ће у првој фази повезати општине Нови Сад, Ириг и Рума, где се налазе око 30.000 регистрованих малих и средњих предузећа. Идејни пројекат се приводи крају;
- Аутопута или брзе саобраћајнице Пожега – Котроман, дужине 60,6 км по генералном пројекту. Овај пројекат је од регионалног значаја јер повезује Коридор 11 са Вишеградом и даље са Сарајевом.

Настојаћемо да у што већој мери искористимо бесповратна средства ЕУ за финансирање инфраструктурних пројеката, посебно оних који доприносе регионалној интеграцији. Могућност апсорпције додатних средстава из Инструмента за повезивање Европе (*Connecting Europe Facility*) ћемо такође да сагледамо у наредном периоду.

У новембру ове године планиран је завршетак моста на Дрини на локацији Љубовија – Братунац, као и друмско-железничког моста у Новом Саду (Жежељев мост). У августу ове године отварамо и 5,5 км на ипсилон (Y) краку Келебија-Суботица.

У наредном периоду ћемо интензивирати радове на рехабилитацији путне мреже. До сада смо рехабилитовали нешто мање од 200 км путева широм Србије, а очекује нас озбиљан посао: још 900 км морамо да рехабилитујемо у наредних пар година. Тренутно су пројекти за свих 900 км делом у припреми, а делом у поступку набавке.

До краја ове године очекује се почетак преbacивања одржавања 3.000 км саобраћајница на најиновативнији и економски најефикаснији начин (*performance-based maintenance*), а у плану имамо да целу националну мрежу – свих 16.000 км саобраћајница – преbacимо на ову врсту одржавања. *Performance-based maintenance* или одржавање по учинку представља приступ одржавању путева где се приватни партнер обавезује да ће да одржава саобраћајницу по унапред дефинисаним условима тј. "performance стандардима", чиме се осигурава квалитет и ниво услуге корисницима путева. Ово је велики корак напред у односу на досадашњу праксу.

Већ у септембру ове године започећемо и реформу путног сектора већ у септембру ове године зато што за циљ имамо да институционално ојачамо и трансформишемо ЈП „Путеви Србије“, ојачамо капацитет Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре

као и осталих релевантних тела и генерално да унапредимо управљање и менаџмент путевима у Србији.

У 2018. години обучићемо 20 ревизора за безбедност у саобраћају, што ће допринети јачању капацитета Републике Србије у пољу безбедности кроз обавезно сагледавање и корекције техничке документације са овог аспекта. Иницијатива подразумева обуку, тестирање и сертификацију кандидата.

Модернизација железнице

Побољшање у путном сектору је само део нашег плана за даљи развој инфраструктурне мреже. Повезаност Србије са остатком света ће такође почивати и на текућем побољшању и ширењу капацитета, тамо где је то потребно и економски оправдано, наше железничке мреже, док смо тржиште за коришћење железничке инфраструктуре отворили за домаће и стране превознике.

Изграђено и реконструисано је укупно 137,2 км пруга. После 50 - 60 година на већини пруга максимална брзина је подигнута са 30 до 50 km/h на 120 km/h.

Завршена је железничка станица Прокоп – Фаза I. Након 40 година реализацијом овог пројекта станица је модернизована уградњом савремене опреме у складу са европским стандардима како би постала кључна станица железничког чвора Београд.

У току су радови на 85,1 км пруга, где ће након 50 година бити реконструисани најоптерећенији делови пруге на деоници између Београда и Ресника, као и Ресника и Ваљева и самим тим ће бити унапређена безбедност и конкурентност железнице на овом пружном правцу.

У октобру 2017. године очекујемо завршетак 77 км Барске пруге од Ресника до Ваљева.

У 2017. години планиран је почетак радова на још 154,9 км. Већ у јулу крећемо са радовима на железничком Коридору 10 на деоници Стара Пазова – Нови Сад дужине 40,4 км, где ћемо започети изградњу тунела и вијадукта, које финансирамо из руског кредита. До краја године ће започети радове на деоницама Београд Центар – Стара Пазова (34,5 км) и Сићево-Димитровград (80 км).

Почетак радова на деоници Београд Центар – Стара Пазова, која се финансира из кинеског кредита, очекује се у новембру ове године.

У току је израда тендера за изградњу интермодалног терминала у Батајници, који је финансиран средствима из ИПА 2015.

Испоручено је 48 нових возова (21 кредит ЕБРД и 27 руски кредит).

Смањен је број запослених у железничким предузећима и исплаћене су отпремнине за 3.146 запослених. Формално је бустављен саобраћај на 1098,7 км пруга које деценијама нису у експлоатацији. Решен је историјски дуг за електричну енергију у износу од 5,11 милијарди динара.

Интензиван развој авиосаобраћаја

Током протеклих година, Србија је почела да поставља темеље како би постала регионални лидер у области ваздушног саобраћаја. Укупан приход ваздушног сектора расте из године у годину. У 2013. износио је 320 милиона евра, да би се у 2016. повећао за 70%, на 550 милиона евра.

Потписано је, ратификовано и усаглашено више од тридесет споразума о ваздушном саобраћају, од којих су најзначајнији споразуми са САД, Канадом, НР Кином и Јужном Корејом.

У 2017. години ваздушни саобраћај обављаће 32 авиокомпаније на чак 74 дестинације у редовном и 23 у нередовном (чартер) авио-саобраћају. Тиме је укупни број дестинација, који је у 2013. години износио 63, у 2017. повећан на 97.

У циљу побољшања повезаности Републике Србије са светом, Влада је наставила са развојном политиком стварања могућности за дуголинијски ваздушни саобраћај. Свакако најзапаженије је било успостављање директне линије Ер Србије од Београда до Њујорка, САД.

Наш циљ је да се Република Србија у наредном периоду повеже са земљама далеког истока, а пре свега са Народном Републиком Кином. Очекивање је да се средином септембра Београд повеже са Пекингом преко Прага, два пута недељно чиме ће се отворити могућност за ближим и бржим конекцијама између два народа. Додатно, средином следеће године очекује се почетак директних летова ка Пекингу. У току је поступак добијања одобрења цивилних ваздухопловних власти Народне Републике Кине и Републике Србије.

На Аеродрому „Никола Тесла“ у претходне три године (2013-2016) повећан је обим саобраћаја за 40%, односно за 4.924.992 путника. Раст се наставља и у 2017. години. Наиме, аеродром бележи пораст у промету путника и робе за 9% у односу на исти период прошле године у обе категорије. По свим пословним показатељима, текућа година биће година даљег успона.

Циљ Владе Републике Србије је да се српски ваздушни саобраћај у свим сегментима унапреди у складу са најбољом међународном праксом, развијајући аеродром „Никола Тесла“, Београд као чвориште путничког и робног саобраћаја на Балкану, унапређујући повезаност Србије са међународним тржиштима (*Connectivity Index*) и убрзавајући економски развој Србије.

Настојаћемо да аеродром „Никола Тесла“ буде још модернији, безбеднији и профитабилнији и са значајно повећаним капацитетима који могу да подрже очекивани раст саобраћаја у наредним деценијама. Имајући ово у виду, Влада Републике Србије је 2016. године започела анализу могућности учешћа приватног сектора у реализацији инфраструктурних пројеката на београдском аеродрому. Влада је након спроведених анализа и процена изводљивости могућих модела изабрала модел концесије у трајању од 25 година,

са дефинисаним минималним техничким захтевима у погледу проширења и изградње инфраструктуре аеродрома. У току је међународни јавни позив за давање концесије за финансирање, развој кроз изградњу и реконструкцију, одржавање и управљање инфраструктуром аеродрома „Никола Тесла“ и обављање делатности оператера аеродрома. Влада очекује да ће се међународни конкурсни поступак завршити крајем ове године.

Један од наших приоритетних, стратешких циљева јесте да што више туриста и пословних људи упозна нашу земљу и наш народ. Аеродром „Никола Тесла“ као наш највећи међународни аеродром представља „врата Србије“. Влада Републике Србије је идентификовала овај пројекат као развојни, дугорочни, мултидисциплинарни и стога улаже значајан тимски напор за његову успешну реализацију. Очекујемо да од ове трансакције, чије се затварање очекује до краја првог квартала 2018. године, буџет Републике Србије директно приходује више стотина милиона евра.

На нишком аеродрому „Константин Велики“ вишеструко је повећан обим саобраћаја. У 2014. превезено је свега 1.300 путника. Након додатног опремања и осавремењивања, аеродром је достигао рекордних 125.000 превезених путника у 2016. години. У 2017. је у првих пет месеци превезено 123.000 путника и очекујемо да укупан број до краја године буде чак 250.000 путника. Такође, уведено је пет нових линија за Берлин, Милано, Диселдорф, Братиславу и Цирих.

У циљу подршке равномерном регионалном развоју, Влада ће наставити да ради на даљем развоју још два аеродрома: „Поникве“ у Ужицу и „Морава“ (Лађевци) у близини Краљева.

Искоришћење пољопривредних потенцијала

Пољопривреда је једна од кључних грана у привредној структури наше земље, а услови за њен развој у Србији су изузетно повољни.

У 2016. години удео пољопривреде у БДП-у је био 16,5%, или више од 6 милијарди евра, а укупан извоз пољопривредно-прехрамбених производа је износио скоро 3 милијарде евра. Србија има велики потенцијал у виду географске позиције, разноликости наше земље, њених природних богатстава, климатског фактора, итд.

О великом потенцијалу српске пољопривреде говори и последњи извештај Светске банке о пословању у пољопривреди, који представља ранг листу пословног окружења (*Doing Business*) за пољопривреду и предузећа која послују у том сектору. Да појасним, у овом извештају Светска банка је измерила и указала на законске препреке за предузећа која послују у овој области у 62 земље света у преко 12 покривених тема, од којих је осам тема оцењено: механизација, семе, ђубриво, финансирање, тржиште, транспорт, информационе и комуникационе технологије и воде, уз помоћ две врсте индикатора, правних индикатора

и индикатора ефикасности. **Ово је трећи извештај Светске банке, а Србија се први пут нашла на листи, на високом 11. месту.**

Ипак, бројни су проблеми у овом сектору. Они се односе на неповољну структуру пољопривредних газдинстава, техничко-технолошку заосталост једног дела сектора, превасходно средњих и малих газдинстава, слабу организованост у задруге, као и недовољно висок степен прераде у постојећој прехранбеној индустрији.

Овде бих такође истакла све учесталије и по последицама све теже кризе изазване природним фактором (поплаве, суше, град и друго), а потом и све захтевније професионалне изазове пољопривредника који се сусрећу са појачаним притисцима због растућих стандарда и регулативе. Резултат овога су, поред генералне штете, волатилност цена и губитак извозних тржишта.

Да бисмо подржали даљи развој сектора и умањили последице оваквих промена у будућности, улагаћемо у капиталне системе за наводњавање: 14 система укупно, од којих 11 у Војводини и 3 у централној Србији. Ти системи ће смањити ризик од суша и повећати продуктивност пољопривредне производње наводњавањем нових 25.000 хектара за повртарску, воћарску и ратарску производњу. Укупна вредност пројеката износи око 3,5 милијарди динара (32 милиона америчких долара), а рок за завршетак радова је крај 2018. године. **У току је припрема техничке документације за преосталих око 7 милијарди динара (65 милиона америчких долара) из кредитне линије Фонда за развој Абу Дабија.** Поред капиталних система за наводњавање Министарство ће улагати и у системе за наводњавање за мала пољопривредна газдинства.

Након поплава, у периоду 2014-2016. године, извршене су бројне хитне интервенције и хитни санациони радови у вредности од 3,8 милијарди динара, на преко 310 локалитета. У току су хитни радови за отклањање последица поплавних таласа у марту 2016. године и формирање система за заштиту Лучана од великих вода реке Бјелице и притока, као и радови за заштиту Рашке од великих вода реке Рашке. За ово је обезбеђено 380 милиона динара из буџетске резерве. Радови ће бити завршени до краја 2017. године. Припремљена је техничка документација и тиме је остварена могућност коришћења значајних средстава из међународних извора финансирања и буџетских резерви Србије.

Влада Србије је доношењем одговарајућих аката, обезбедила могућност ефикасног извршења ових капиталних радова који имају статус хитних радова по Закону о планирању и изградњи. То се односи на реконструкцију одбрамбених линија од поплаве у зони градских подручја, (Ваљево, Параћин, Свилајнац, Крупањ, Уб, Смедеревска Паланка, Петровац, Алексинац, Обреновац, Чачак, Лучани, Нови Пазар, Рашка), која је добила приоритет за финансирање из средстава која су обезбеђена кроз међународне финансијске аранжмане у износу од 33 милиона евра (кредит Светске банке и ЕУ претприступни фондови). Планирани рок завршетка је до краја 2019. године.

Релативно високо учешће сектора пољопривреде и прехранбене индустрије у укупном БДП-у у Србији делимично је одраз повољних природних услова и ресурса за пољопривредну производњу, будући да коришћено пољопривредно земљиште чини око 40% територије, али је у великој мери и последица ниског технолошког нивоа остатка привреде.

Учешће пољопривредно-прехранбеног сектора у укупном извозу износи 21,4% у 2015. години, уз растући трговински суфицит. Уз стални раст извоза, отварају се нова тржишта и шире постојећа. По први пут Србија може да извози јагњеће месо на тржиште Кине, а до краја године очекују се дозволе за извоз свињског меса, млечних производа и сувих шљива.

Законом о пољопривредном земљишту омогућен је дугорочни закуп земљишта за инвестиције у прерађивачке капацитете. Ово има за циљ стварање додатне вредности и повећање конкурентности наших пољопривредних производа на страним тржиштима. Уведен је ред у изнајмљивање пољопривредног земљишта, што је резултирало тиме да је у 2016. години издато у закуп 50.000 ха више у односу на претходну агроекономску годину.

У првих 100 дана Владе изменићемо Закон о пољопривредном земљишту и тиме онемогућити потпуну либерализацију продаје пољопривредног земљишта странцима. Предвидећемо дугачке временске рокове које ће морати да испуне и физичка лица – странци и страна правна лица – а све ћемо условити дугорочним пребивалиштем у Србији или дужим временом егзистирања у АПР-у. Тиме спречавамо ступање на снагу лоших решења која су утврђена Споразумом о стабилизацији и придруживању (ССП). Све те измене биће у складу са упоредним решењима земаља које су у последње две деценије ушле у ЕУ.

Буџет и подстицаји за пољопривреднике

Аграрни буџет за 2017. годину износи око 44 милијарде динара, што је повећање од 8,11%, односно око 3,3 милијарде динара више у односу на 2016. годину. **Буџет за подршку инвестицијама у пољопривреди повећан је више од четири пута.**

Први пут, уведени су подстицаји за младе пољопривреднике до 40 година, у максималном износу од 1,2 милиона динара и то 75% бесповратно од вредности инвестиције.

У току је пријем захтева за доделу бесповратних средстава од 50 до 65% од укупне инвестиције у подручјима са отежаним условима рада за развој прерађивачких капацитета, набавку опреме и механизације.

Три стратешка циља пољопривреде

Први циљ је развој пољопривредне производње у секторима где имамо компаративне предности као држава, као што су сектори производње поврћа, воћа, сточарства, а посебно

кроз системе где ти производи добијају додатну вредност као што је органска производња и производња традиционалних и производа са географским пореклом.

Други се односи на усклађивање са заједничком аграрном политиком Европске уније. Крајем године завршавамо са акредитацијом за коришћење претприступних фондова ЕУ за рурални развој – ИПАРД. Кроз коришћење ИПАРД средстава и усклађивање законске регулативе, припремићемо Србију за коришћење фондова ЕУ за директна плаћања у пољопривреди и руралном развоју, који су вишеструко већи него средства у оквиру аграрног буџета Републике Србије. Институције и пољопривредна газдинства ћемо припремити за улазак Србије у чланство ЕУ. Успоставићемо и развити независне лабораторије и системе за контролу квалитета и здравствене безбедности хране, чиме се повећава сигурност потрошача пољопривредних производа и прерађевина. Такође, успоставићемо системе следљивости где се производња хране прати и контролише од момента производње до момента потрошње, а да се притом не угрози одрживост у смислу очувања и унапређења животне средине.

Најзад, фокусираћемо се на подршку инвестицијама у развој прерађивачко-прехранбене индустрије у циљу додавања вредности примарним производима. Прерађивачко-прехранбена индустрија је почев од 90-их година прошлог века девастирана и у њен развој се није улагало. Стога је врло важно модернизовати прерађивачке капацитете јер се кроз прераду добија додатна вредност пољопривредних производа, упошљава се становништво и обезбеђује се сигурније тржиште за пољопривредне произвођаче. Кроз мере инвестиционе подршке, подстицаће се изградња нових и модернизација постојећих капацитета за прераду које ће моћи да одговоре на све веће захтеве у погледу квалитета и маркетинга на домаћем и светском тржишту. Успоставићемо, обновити и развијати односе у ланцу вредности производње и прераде, између произвођача, прерађивача, купаца и извозника кроз њихово удруживање и међусобну сарадњу.

Улазимо у мандат с намером да изградимо пољопривредни сектор за бољу будућност свих нас – сектор који је диверсификован и адекватно промовисан од стране државе, технолошки напредан и модернизован, а пре свега ефикасан. Прилагодићемо образовање потребама ефикасне пољопривредне производње, како би наши пољопривредници, али и остали грађани, имали директну корист. Подржаћемо увођење информационих технологија у пољопривреди, у складу са новим трендовима о прецизној пољопривреди. Синергија ИТ сектора и пољопривреде – кроз развој научних истраживања – повезаће људе који раде у домаћем ИТ сектору са пољопривредом. Ово ћемо постићи успостављањем првог ЕУ центра изврности за напредне технологије у области одрживе пољопривреде. Радићемо и на промоцији агротуризма с циљем диверсификације.

Оживљавање задругарства и развој села

У оквиру реализације нове политике регионалног развоја Републике Србије, Влада ће наставити са оснивањем нових и ревитализацијом постојећих задруга.

Први пут у 170 година дугој историји задругарства на овим просторима, држава ће директно инвестирати у нове задружне хладњаче, млекаре, млинове, вишегодишње засаде, основна стада и друго. Обнова задругарства, као једна од мера за заустављање дугогодишњег пражњења и пустошења села у Србији, има велики економски и социјални значај.

Развој задругарства ће такође омогућити развијање система прераде у задругама, чиме ће се утицати на побољшање извозне структуре, у којој сада доминирају непрерађени пољопривредни производи. Пољопривредни произвођачи ће удруживањем постићи бољу цену при набавци репроматеријала, а моћи ће и лакше да дођу до купаца, јер ће, удружени, моћи да понуде веће количине производа

Оживљавање задругарства је битно за развој села, а мали пољопривредни произвођачи ће кроз удруживање моћи својим производима да буду конкурентнији у отвореној тржишној утакмици.

Навела бих један од примера добре праксе у Србији, који успешно обједињује задругарство, регионални развој и предузетништво. Заједно са Савезом пчеларских организација Србије, општина Рача ће основати компанију која ће почети са изградњом Фабрике за паковање и пласман меда већ у 2018. Оживљавање задругарства је битно за развој села, а мали пољопривредни произвођачи ће кроз удруживање моћи својим производима да буду конкурентнији у отвореној тржишној утакмици.

Будућа Влада уложиће све напоре да подстакне и друге да се удружују на сличне начине и да заједничким иницијативама допринесу економском расту како појединачних сектора, тако и читавих индустрија.

Развојни потенцијал у рударству

У склопу свог фокуса на економију постараћу се да осигурам да Влада помогне у стварању што више добро плаћених послова за српске грађане и да подржи равномеран регионални развој. Стога морамо да се концентришемо на оне привредне гране у којима имамо природне предности. На гране у којима смо конкурентни.

Рударство као привредна грана је одличан инструмент за постизање ових циљева, с обзиром да генерише добро плаћене послове у широком дијапазону струка (рударски, хемијски, металуршки, машински инжењери, геолози, рудари, економисти, рачуновође и много других у целом ланцу). Такође доприноси националном, регионалном и локалном развоју и повећава приходе од пореза којима можемо да финансирамо изградњу инфраструктуре,

побољшање здравства и образовања. Потенцијални ефекти су од изузетног значаја. Супротно увреженом мишљењу, плате у рударству су по правилу знатно више од просечних у земљи, а послови који се у тој области генеришу су високостручни послови.

Према проценама стручњака из овог сектора, отварање пет нових рудника у Србији би било праћено повећањем инвестиција у износу од 4 милијарде евра, што би довело до отварања око 5.000 нових радних места, како директних, тако и индиректних. Имајући ово у виду, значајне капиталне инвестиције које прате отварање рудника нарочито би могле да помогну неразвијеним крајевима Србије у којима су регистроване велике рудне резерве и на тај начин подрже регионални развој.

Узмимо за пример потенцијал рудног локалитета Јадар близу Лознице. Јадар је лежиште новооткривеног минерала литијум-бората, тј. јадарита (компанија Rio Sava Exploration је до сада инвестирала више од 90 милиона евра у истраживање).

Јадар је рангиран као једно од највећих лежишта литијума на свету (136 милиона тона резерви ове руде), које, када се пројекат развије, може да задовољи већину светских потреба за том рудом. Сувишно је даље елаборирати на тему развојног потенцијала оваквог рудног богатства.

Предузеће „Rakita Exploration” открило је скоро 70-100 милиона тона чврсте руде бакра. Влада је ангажовала близу 180 предузећа из области рударства да израде читав спектар пројеката широм Србије. Усвајањем новог Закона о рударству и геолошким истраживањима омогућено је много ефикасније издавање одобрења за истражне радове и извођење рударских радова, што је значајно повећало интересовање домаћих и страних компанија.

Колики је значај рударства сведочи и следећа чињеница: у периоду од маја 2014. до маја 2017. наплаћена је рудна рента у износу од 20 милијарди динара, док је за седам година (у периоду од 2007. до 2014.) наплаћено 14,7 милијарди динара. У овом периоду издата су 94 одобрења за истраживање минералних сировина и 169 одобрења за хидрогеолошка истраживања. У истом периоду оверено је и 47 елабората о резервама, а у 2017. се очекује овера резерви најзначајнијих налазишта, Чукари Пеку (код Бора - Ракита/Невсун) и Јадар.

Величина сектора рударства би могла значајно да се промени набоље уколико наставимо да побољшавамо инвестициону климу у нашој земљи и систематски будемо отклањали бирократска уска грла у том сектору.

Унапређење енергетског сектора

Развој енергетских потенцијала Републике Србије је наш императив. **Унапређење енергетског сектора није само комерцијално питање, већ питање стабилности и безбедности нашег друштва.** Како бисмо одговорили на домаће и међународне изазове, енергетски сектор морамо да унапредимо на начин који ће побољшати и живот наших грађана и учинак привреде.

Направљени су значајни кораци ка стабилном енергетском снабдевању Србије.

Желим да напоменем да још увек представљамо једно од најјефтинијих тржишта електричне енергије у Европи. Полако почињемо да оживљавамо националну енергетску инфраструктуру, а то ће захтевати паметну штедњу и паметна улагања. То намеравамо да урадимо на следеће начине:

Прво, настојаћемо да консолидујемо нека државна предузећа у сектору енергетике и рударства, друга ћемо постепено гасити, а неким пак пронаћи стратешке партнере да им помогну да се врате на пут развоја. Реорганизација и реструктурирање јавних предузећа јесте једини начин да се осигура њихова дугорочна одрживост. Реорганизовали смо ЕПС у одвојене платформе за производњу и дистрибуцију. Ово ће помоћи да се реорганизује пословање на здраворазумски начин у правцу развоја.

Друго, повећаћемо приходе из постојеће енергетске инфраструктуре. Србија и даље има најнижу цену електричне енергије у Европи. Тачније, још увек је цена електричне енергије у Србији за око 30% нижа од цене електричне енергије у било којој другој земљи у Европи. За одржив развој енергетских система веома је важна адекватна дугорочна политика регулисаних цена, предвидљива за купце и инвеститоре. Повећање цена електричне енергије у 2016. јесте корак ка достизању тржишног нивоа veleпродајне цене и оправданог нивоа цена дистрибуције и преноса електричне енергије. Овакве цене електричне енергије и мрежних услуга омогућавају неопходна средства за инвестиције постојећих енергетских предузећа, делују стимулативно на инвеститоре и подстичу повећање енергетске ефикасности.

Желим да нагласим да је **неизоставан предуслов за промене цена електричне енергије за домаћинства управо повећање броја заштићених социјално угрожених купаца**, јер је и у 2016. број заштићених купаца вишеструко мањи од броја купаца које би, према евиденцији надлежних институција, требало заштитити.

Дакле, засигурно ћемо наставити да помажемо оне којима је потребна наша помоћ. Ово ће захтевати посебну бригу надлежних органа и ми смо као тим спремни да се томе посветимо.

Потребно је да унапредимо постојећу електроенергетску инфраструктуру, како бисмо, не само смањили трошкове рада све старијих електрана, већ и изградили нове електране у

циљу задовољавања потреба будућих делатности. То улагање се не може реализовати све док су наше цене електричне енергије најниже у Европи.

Потражња за електричном енергијом и гасом, нарочито у индустрији, расте. Стратегијом развоја енергетике за период до 2025. године, прогнозиран је раст потрошње електричне енергије од мање од просечно 1% годишње. У том периоду би ова потрошња требало да се покрива продужењем радног века, као и повећањем снаге постојећих и изградњом нових електрана.

Трећи блок у ТЕ Костолац Б је најзначајнији пројекат за који постоје услови за реализацију. Тај пројекат, вредан милијарду долара, помоћи ће даљој индустријализацији и отварању нових радних места широм Србије. Ово је први нови велики подухват у области енергетике који је Србија реализовала у последњих више од 25 година (још од 1991. године), а планирамо да га завршимо до 2020. године.

У овом тренутку су у различитој фази реализације пројекти за изградњу више од 400 MW из обновљивих извора, у највећој мери велики ветропаркови који ће бити завршени крајем 2018. и током 2019. године.

Изграђена је трафо-станица (ТС) Београд 20 о којој се причало више деценија, која представља кључну тачку сигурног напајања Београда, ТС 400 kV Врање са далеководима који су део интерконекције са Македонијом, као и 400 kV прелаз преко Дунава.

Изграђене су и стављене у функцију 182 електране из обновљивих извора укупно инсталисане снаге 79,95 MW (међу њима први мали ветропаркови и постројења на биомасу).

У току су активности на проширењу копа Дрмно и повећању производње угља са 9 на 12 милиона тона годишње као део уговореног пројекта изградње Блока Б3 снаге 350MW у ТЕ Костолац.

Потписан је финални Меморандум о разумевању за изградњу пројекта гасног интерконектора Бугарска-Србија, уз договорени грант ЕУ у износу од 49,6 милиона евра.

У току је изградња прве фазе пројекта Трансбалкански коридор – прве секције двоструког далековода 2x400 kV, Панчево-Решица (Румунија), као и почетак реализације друге секције. Тиме је започет пројекат повезивања источне и западне Европе преко територије Србије водовима од 400 kV, што ће додатно повећати сигурност снабдевања у Србији и допринети њеној дугорочној енергетској безбедности. За преносну мрежу од 400 kV у плану су дефинисани пројекти интерконекције и пројекти унутрашње 400 kV мреже.

Поред изградње далековода Панчево-Решица, најзначајнији планирани пројекат интерконекције је између Србије, БиХ и Црне Горе, који представља Секцију 4 Трансбалканског коридора.

Од планираних пројеката унутрашње 400 kV мреже могу се издвојити:

- изградња новог далековода 400 kV ТС Крагујевац 2 – ТС Краљево 3, који представља Секцију 2 Трансбалканског коридора;
- у региону западне Србије подизање мреже 220 kV на 400 kV напонски ниво - подизање чвора Бајина Башта на 400 kV напонски ниво и изградња новог двоструког 400 kV далековода између ТС Обреновац и ТС Бајина Башта, што представља Секцију 3 Трансбалканског коридора;
- изградња постројења 400 kV уместо 220 kV у ТС Србобран и изградња водова за прикључење ТС Србобран;
- доградња постојеће ТС Смедерево 3 и водова за прикључење.

У погледу преносне мреже 220 kV напонског нивоа, стратешко опредељење ЕМС-а је постепено укидање ове мреже, односно њено подизање на 400 kV напонски ниво у склопу пројекта Трансбалкански коридор.

Велики потенцијал туризма, креативних индустрија и културе

Области у којима постоје огромни потенцијали, а о којима се у јавности врло мало говори су креативне индустрије и култура. Захваљујући нашим доказано талентованим и креативним људима, јединствено разноликој култури, прелепим пределима и историјском наслеђу, те области привреде и делатности пружају огромне могућности како за економски развој, повећање девизног прилива, запошљавање људи свих образовних профила и географске позиције тако и за промоцију Србије у целом свету и јачање наших дипломатских односа.

Већ годинама је стабилан тренд раста броја туриста у Србији. Прошле године било је 13% више туриста него у 2015. што је резултирало повећањем девизног прилива од 10%. Већ трећу годину заредом успешно се реализује пројекат доделе ваучера за субвенционисано коришћење одмора у Србији. У 2016. години реализовано је свих 46.000 ваучера (345.000 ноћења у 650 објеката). У 2017. години за непуних пет месеци (закључно са 24. мајем) за коришћење ваучера већ се пријавило 43.460 грађана. Наставићемо да на овај али и друге начине развијамо домаћи туризам и све бројније туристичке дестинације широм земље.

Бројни капитални пројекти који су у току или су у плану подршка су развоју туризма – „Београд на води”, реконструкција тврђаве Голубац, реконструкција Центра Сава, највећег конгресног центра у региону, приватизација бања, успостављање директног лета Београд-Пекинг. Пажљиво ћемо пратити реализацију тих пројеката и настојати да их искористимо на најбољи могући начин.

Циљ Владе Србије је повећање броја туриста са 2,7 милиона у 2016. години на 3,7 милиона долазака у 2020. години, од тога долазак домаћих туриста на 2 милиона и страних

на 1,7 милиона. **Повећање броја ноћења са 7,5 милиона 2016. године на 9,7 милиона 2020. године**, од тога 5,2 милиона ноћења домаћих и 4,3 ноћења страних туриста.

Пројектовани девизни прилив од туризма у 2020. години је 2,5 милијарде америчких долара у односу на садашњих 1,2 милијарде америчких долара и учешће девизног прихода од туризма у БДП од 5,2% (учешће девизног прихода од туризма у БДП у 2015. години било је 2,8%).

Поред градског, сеоског и планинског туризма, посебно бих истакла важност конгресног туризма за нашу земљу. Србија је на светској листи конгресних дестинација скочила за 25 места у последњих десет година и у 2016. години се са 66 међународних скупова наша на 48. позицији у свету, са свега неколико скупова мање од Словеније и Хрватске које се налазе на 43. и 44. позицији. Надаље, боље је рангирана од Бугарске, Црне Горе, Македоније, као и од Словачке, Литваније, Кипра и Естоније, од којих свака појединачно има испод 50 скупова/догађаја у претходној години.

Ми живимо у ери убрзаних промена, дигиталних комуникација и развоја креативних индустрија, а у њиховој основи је стална размена знања, подршка иновацијама, предузетништву и креативности. То је управо и дефиниција сваког конгреса на којем се размењују најновија знања и представљају будуће технологије у одређеној области. Конгреси су ти који доносе најновије трендове и открића и приближавају их нашим младим људима из разних области деловања, а истовремено промовишу наше потенцијале и ресурсе врхунским светским стручњацима. Оријентација ове Владе ће бити да се **подрже наши стручњаци који су признати у свету и чланови су међународних асоцијација, да доведу скупове тих организација у Србију и то не само у Београд већ и у друге конгресне центре попут Новог Сада, Суботице, Аранђеловца, Врдника, Копаоника, Ниша.**

Србија има велики потенцијал за развој здравственог, односно велнес (*wellness*), туризма. У Европи се годишње оствари 203 милиона туристичких путовања мотивисаних здрављем, од којих само туристи из Немачке остваре скоро 50 милиона. На овај вид туризма Европљани годишње потроше преко 115 милијарди евра. Србија има врхунске стручњаке у области здравства и велики потенцијал за привлачење туриста посебно у области стоматолозије и естетске хирургије. Влада ће размотрити механизме помоћи здравственом туризму како би наша земља искористила свој потенцијал и постала препозната дестинација на европској мапи здравственог туризма.

За промоцију наше земље као туристичке дестинације, велики допринос даје индустрија филмске и ТВ продукције. Влада Србије већ другу годину заредом даје финансијску подршку за снимање филмова и ТВ програма на локацијама широм наше земље. **Ова инвестиција од 400 милиона динара годишње коју Влада даје тако што инвеститорима рефундира 20% од нето уложених средстава у нашој земљи донела је у току 2016. године кроз 9 подржаних пројеката, инвестиције вредне више 2 милијарде динара, односно 16 милиона евра.** Већином се ради о директним страним инвестицијама мада су подстицаје добили и домаћи пројекти. Филмови и серије које долазе из Америке,

Европе, и све више из Индије, омогућавају велики девизни прилив у кратком временском периоду, ангажовање великог броја људи и фирми као и то да се наши предели и људи виде широм света. **Примера ради, највећи страни филм сниман у Србији прошле године био је филм "Папилон", за који је инвестирано више од 8 милиона евра, ангажовано 300 филмских радника, 1000 добављача и 2000 статиста!** Трејлер за индијски филм који је недавно сниман код нас за шта је уложено више од 1,8 милиона евра, видело је у прва два дана 16 милиона људи на You Tube каналу, а тек се очекује његова биоскопска дистрибуција која ће сигурно привући- више од 80 милиона гледалаца само у Азији.

Ове године већ до сада се пријавило више од 20 пројеката за подстицаје које даје држава. У припреми су и велики пројекти холивудске и боливудске продукције а у наше крајеве стиже и први филм који се снима за Нетфликс. Интересовање за Србију је огромно и сада смо далеко испред свих у региону. Овакви пројекти најбоља су и најисплативија промоција наше земље као филмске, туристичке и бизнис дестинације.

У наредном периоду, подржаћемо програм подстицаја који је дао одличне резултате, радићемо на томе да се врше обуке наших филмских радника јер ће, с обзиром на овај тренд бити потребно много више професионалаца него што их сада имамо, а тражићемо и инвеститоре за додатне филмске студије.

Подстицаји су такође намењени и домаћим филмским и ТВ продукцијама. Уз јаку подршку промоцији домаћих филмова и јачање копродукционих капацитета кроз потписивање билатералних споразума са Француском, Русијом и Кином надам се да ћемо сведочити новом таласу српске кинематографије и славити награде на међународним фестивалима попут Берлинског, Канског и Венецијанског.

У складу са временом у коме живимо, даћемо подршку и иницијативама које воде развоју нових медија као што су виртуелна реалност, визуелни ефекти и дигитална забава („гејминг“) за шта већ постоје изврсни капацитети у нашој земљи и простор за још већи развој.

Креативне индустрије, као што је и филмска односно аудиовизуелна индустрија, изузетно су жив сегмент наше привреде, а могу још више да допринесу неговању нашег националног идентитета и повезивању са целим светом кроз размену креативних производа преко традиционалних, али и савремених, дигиталних платформи.

Удео културе и креативних индустрија у привредној структури није занемарљив ни код нас. У 2016. години креативни сектор имао је удео у стварању бруто додате вредности 3,1%, и запошљавао око 58.000 људи, што је чинило око 2,6% укупне запослености. Удео креативног сектора у укупној запослености бележио је раст у висини од 0,3% просечно годишње.

За развој туризма, културе, креативних индустрија огроман утицај имају и велики фестивали са међународним угледом као што су Београдски фестивал игре, ФЕСТ, Битеф, Егзит, Гуча, Фестивал европског филма на Палићу, Кустендорф... Пружићемо подршку и

овим већ чувеним али и неким новим фестивалима који ће се бавити новим, дигиталним медијима.

Више од десет година, два највећа и најзначајнија музеја стоје затворена. Даћу све од себе заједно са својим тимом да се до краја године коначно отвори Музеј савремене уметности у Београду, а затим у предвиђеном року и Народни музеј. Та два капитална пројекта су од непроцењиве важности за наше уметнике, али и за наше грађане, као и за обогаћивање туристичке понуде земље.

На сваки начин даћемо подршку и реализацији програма Град младих 2019. и Град културе 2021. за које се Нови Сад фантастично изборио. Овакви европски програми као и програми Креативна Европа, Еразмус, КОЗМЕ, Horizon 2020, од огромног су значаја и ми ћемо се посебно постарати да наше организације и појединци максимално користе ове фондове, као и могућности за међународне копродукције у области позоришта односно сценске уметности и филма. Буџет који Влада издваја за културу није велики, али је важно да се фокусирамо и на то да он буде ефикасно, правовремено и добро искоришћен.

Необично ми је такође важно да се много више посветимо култури и уметности за децу. Све институције културе и институције од националног значаја морале би да имају обавезне посебне програме за децу и најмлађе (матине представе, радионице, посебне поставке у музејима и галеријама, дигиталне и интерактивне изложбе и сл). **Тако ћемо подизати генерације које ће бити креативне, широко образоване, имати развијену критичку мисао и бити бројна неопходна публика за све видове уметничког и креативног стваралаштва.**

Свесна сам у потпуности и колико је заштита ауторских права пресудно важна за креативне индустрије то ћемо питање свакако обухватити у озбиљном раду на успостављању владавине права и правне државе, ефикасног судства.

Федерика Могерини, Висока представница ЕУ за спољну политику и безбедност недавно је на Европском културном форуму у Бриселу рекла да је у данашњем свету кључно правилно разумевање националних идентитета и разлика, а да је култура та која у томе игра главну улогу и доприноси унапређењу дипломатских односа. Европа је културна велесила, а Србија је у срцу Европе и ми се морамо озбиљно бавити културом и то на модеран начин, како то свет 21. века изискује.

Кроз развој туризма и креативних индустрија, желимо да се Србија позиционира као земља атрактивна за посетиоце, али и за младе и креативне људе из земље и света да овде живе и раде. Желимо да постанемо динамична земља, привлачна за креативне и талентоване људе који своје знање пласирају на глобалном тржишту и тиме унапређују економију и имиџ Србије.

III. ПОВЕЋАЊЕ ЕФИКАСНОСТИ ПРУЖАЊА ЈАВНИХ УСЛУГА

Модернизација јавне управе

Јачање капацитета јавне управе неопходно је како би она била у стању да подржи раст продуктивности приватног сектора као главне покретачке снаге привредног развоја. Модернизација јавне управе је неопходна да би држава постала истински сервис грађанима, а суштина лежи у промени начина на који се пружају јавне услуге, уз свођење јавне потрошње у одрживе буџетске оквире. **Један од приоритета Владе Републике Србије јесте да јавна управа прерасте из чистог регулатора у сервис грађана посвећен стварању услова за привредни раст и друштвени развој.** Наш циљ је да се пажљивим планирањем потребних кадрова и реорганизацијом дође до унапређења квалитета и учинка јавне управе у Србији. Радимо на томе да створимо ефикаснију, рационалнију и економски исплативију јавну управу, али истовремено и управу која је делотворнија за потребе наших грађана.

У циљу успостављања одрживог система стручног усавршавања државних службеника и континуираног унапређења њихових знања и способности. **Један од приоритета Владе у наредном периоду биће и успостављање Националне академије за стручно усавршавање у јавној управи током 2018. године.** На том путу смо већ одмакли, завршена је припрема Нацрта закона о овој институцији и током априла и маја одржана је јавна расправа. Нови систем стручног усавршавања имаће упориште у компетенцијама које ће државни службеници морати да поседују како би обављали послове на модеран и ефикасан начин.

Локалне самоуправе ћемо стимулисати да се удружују и развијају моделе заједничког обављања одређених изворних надлежности и поверених послова, како би услуге биле квалитетније и доступне свим грађанима. Изменама Закона о локалној самоуправи и Закона о државној управи, омогућиће се локалним самоуправама да овакве послове заједнички обављају.

Пружићемо подршку пројектима међуопштинске сарадње (регионалне депоније, водоводи, индустријске зоне, итд.) и ставити већи нагласак на пројекте од регионалног значаја код доделе републичких средстава.

Стимулисаћемо регионалне пројекте кроз модел јавно-приватног партнерства (ЈПП). Дешавало се да се инвеститори заинтересовани за улагање не опредељују за пројекте ЈПП у Србији зато што су тржишта тих локалних самоуправа мала. Уколико би се општине удруживале, могли би да се реализују регионални ЈПП пројекти (јавне гараже, осветљење итд.).

Боље таргетирана социјална заштита

Први пут у Србији увешћемо интегрисани систем израде социјалних карата кроз повезивање великог броја различитих институција (Пореска управа, МУП, Катастар непокретности, итд.), у складу са најбољим позитивним примерима светске праксе. Увођењем овог система спречиће се злоупотребе и омогућиће се праведнија расподела тако што ће социјалну помоћ добити они корисници којима је та помоћ заиста и потребна. Тиме ћемо се бавити у склопу веће активности на дигитализацији свих јавних сервиса доступних грађанима и потпуном увођењу електронске управе у Србији.

Реформу система социјалне заштите настављамо и у склопу доношења нових законских решења са посебним освртом на Закон о финансијској подршци породици са децом и на Закон о социјалној заштити. Ригорозном контролом корисника права ће, без додатног буџетског издвајања, бити омогућена исплата тринаестог дечијег додатка за средњошколце који редовно похађају наставу. Такође, значајно ће се повећати родитељски додатак за прво дете и омогућиће се бесплатно похађање предшколских установа за децу чији су родитељи корисници социјалне помоћи. Уводи се и радна активација за радно способне кориснике новчане социјалне помоћи, у складу са најбољим европским моделима (очекује се радна активација око 100.000 корисника).

Будућа Влада треба да ради на **успостављању недостајућих социјалних услуга**, које су прописане Законом о социјалној заштити, а чиме ће се омогућити адекватан, хуманији третман корисника који имају потребу за социјалним збрињавањем. Поред тога, предузећемо активности на пољу трансформације постојећих установа социјалне заштите и развоја недостајућих услуга у заједници које омогућавају повратак, односно останак корисника у природном окружењу.

Настављамо и реформу радног законодавства с посебним освртом на лизинг запослених, ваучере и социјално предузетништво (донећемо Закон о раду преко агенција за привремено запошљавање, Закон о привременом ангажовању на сезонским пословима, као и Закон о социјалном предузетништву). Доношењем тих закона остварујемо многе погодности: обезбедићемо да око 60.000 запослених преко агенција имају иста права као и запослени по другим основама; легализоваћемо сезонске радове чиме ће, само у пољопривреди, преко 300.000 лица бити уведено у легалне привредне токове; побољшаћемо животни стандард грађана и смањити незапосленост кроз обављање делатности од јавног интереса и активацију посебних категорија незапослених лица (Роми, особе са инвалидитетом, дугорочно незапослени, као и радно способни корисници права из система социјалне заштите).

Посебну пажњу ћемо посветити старима и немоћнима, како бисмо им кроз геронтолошке установе обезбедили сву неопходну здравствену негу и бригу.

Реформа система плата

Настављамо са реформом система плата и успостављамо систем плата који је знатно флексибилнији него раније и који ће у средњем року омогућити руководиоцима да адекватно планирају и унапређују системе којима управљају. Омогућићемо награђивање оних институција које одговорно и паметно управљају финансијским средствима, као и оних запослених који у највећој мери доприносе унапређењу рада институције. Али, где су већа права, ту је и већа одговорност. Руководиоци ће морати пажљивије и одговорније да располажу средствима, свесни фискалног простора и финансијског стања у земљи, док ће запослени, осим тога што ће им се пружити прилика да буду „креатори своје судбине“, морати више пажње да посвете резултатима које остварују и задовољству грађана. **Сва радна места у општој држави постаће упоредива.** Тачно ће се знати колико је које радно место вредновано, не само апсолутно, као до сада, већ и релативно, у односу на друга радна места и друге секторе – то ће само по себи указати на аномалије у систему које треба исправити на путу креирања здраве, одрживе и паметне јавне управе. Све то, у крајњој инстанци, треба да има за резултат једнаку плату за једнак рад, без обзира на то који сегмент јавног сектора је у питању.

Нови систем који стварамо довешће до веће социјалне једнакости – смањиће разлику између оних који највише зарађују и оних који најмање зарађују и то не кроз смањивање виших зарада, већ кроз подизање нижих. То ће директно утицати на равномернију дистрибуцију, подизање животног стандарда и смањење сиромаштва. Желимо да вреднујемо квалитетан рад. Запослени који се истичу, ма у ком сектору били, имаће прилику да напредују и до осам пута. **Циљ нам је да вреднујемо образовање.** У новом систему који успостављамо улазна минимална плата у држави за високообразовану особу биће већа него раније, што је јасан сигнал да се образовање цени и да држава жели да привуче, а затим кроз систем напредовања и задржи талентоване, вредне и образоване кадрове.

Реформа плата успоставља систем у којем је могуће вредновање специфичности посла. Чак и у случајевима када једно радно место припада одређеној фамилији радних места, а самим тим и истој платној групи, остављен је простор да се и између таквих радних места направи разлика у погледу одговорности, услова рада, креативности, ризика којем се особа излаже и других специфичности одређеног посла. Таква могућност може бити од посебног значаја за, примера ради, медицинске сестре, међу којима ће оне које обављају теже и захтевније послове од самог почетка бити више плаћене.

Акцент стављамо и на вредновање експертизе. Да би један систем функционисао ефикасно и ефективно, потребно је да га воде стручни људи, али и да активности због којих систем и постоји обављају најбољи могући стручњаци. Како би држава подстакла стварање таквих кадрова, али и како би успела да их задржи, нови закони које ћемо донети омогућиће да се најистакнутији стручњаци из појединих области нађу у највишим платним групама, које су раније биле резервисане искључиво за руководиоце. Тако ће, примера ради, у

области здравства, најбољи стручњаци – лекари примаријуси субспецијалисти – кроз зараде и апсолутно и релативно бити цењени знатно више него раније.

Модерно и функционално здравство

За протекле три године најважније достигнуће је то што смо зауставили суноврат здравства и поставили основе за изградњу модерног и функционалног здравственог система у складу са европским стандардима. Није то само наша оцена, већ и виђење признатих међународних фактора, који су оценили да је српско здравство у протекле две године напредовало 12 места и више није најгоре у Европи. Србија сада заузима 24. позицију, налази се испред осам држава ЕУ и понела је титулу „државе са највећим напретком 2016. године“.

Један од највећих подухвата јесте реконструкција и изградња четири Клиничка центра у Србији. Овај велики пројекат обухвата прединвестиционо улагање (пројектовање, техничка контрола и надзор) у износу од 11 милиона евра, као и улагање у изградњу Прве фазе Клиничког центра (КЦ) Србије у износу од 96 милиона евра. Поред тога, уговорена вредност радова за КЦ Ниш износи 32,5 милиона евра, пројектна вредност радова за КЦ Војводина 32,6 милиона евра, а за КЦ Крагујевац 29,4 милиона евра. Укупно улагање у четири Клиничка центра у Србији износи око 25 милијарди динара (200 милиона евра). Сви смо свесни да имплементација ових пројеката у претходном периоду није ишла планираном динамиком. Ова Влада ће учинити све да то исправи и у разумном року обезбеди грађанима пристојне услове за лечење.

Планирано је да Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре и Канцеларија за управљање јавним улагањима ове године отпочну реализацију пројекта реконструкције, изградње и опремања седам реномираних здравствених установа. У питању су: Универзитетска дечја клиника – Тиршова, Клиника за гинекологију и акушерство КЦС – Вишеградска, КБЦ „Драгиша Мишовић“, Ургентни центар КЦС, Институт за кардио-васкуларне болести „Дедиње“, Клиника за неурохирургију КЦС и КБЦ Земун, одељење педијатрије.

Обезбеђена су средства за завршетак радова на Клиници за кардиохирургију КЦ Ниш која је у новембру 2014. године почела са радом. Поред тога што представља једну од најмодернијих клиника у региону, овим је решен проблем сложених операција које се више не обављају само у Београду, а и смањене су листе чекања. За годину дана у тој Клиници обављено је 100 кардиохируршких интервенција, а током 2016. године око 250 интервенција.

Влада Србије је донела одлуку о одобравању финансијских средстава за кречење просторија здравствених установа, адаптација и санација мокрих чворова и водоводне и канализационе мреже здравствених установа из Уредбе о плану мреже здравствених установа (око 600

милиона динара). Посао започет 2015. године биће настављен јер у појединим установама није ништа рађено више од 40 година. Више од 200 здравствених установа је обухваћено овим програмом.

Кроз наведене установе годишње прође стотине хиљада пацијената. Последњих 20 до 30 година се прича о потреби да се постојећи капацитети прошире и да се изграде нови. Нико до сада није одмакао даље од празних обећања. Сада имамо обезбеђена средства, из кредитних линија међународних финансијских установа и из нашег буџета, готове пројекте и већ у августу почињемо са реализацијом овог плана.

Поред улагања у обнову постојеће и изградњу нове инфраструктуре, један од врло важних корака у модернизацији здравства јесте и набавка савремене опреме. У протеклом периоду, у рад су пуштена четири линеарна акцелератора за чију набавку је Влада Србије прошле године издвојила око 700 милиона динара. Апарати су распоређени у КЦ Ниш (два апарата), КЦ Крагујевац (један апарат) и Институт за онкологију и радиологију Србије у Београду. Уз набавку још шест апарата из кредита Светске банке до краја 2017. године, Србија ће најзад испуњавати светске критеријуме по броју апарата за зрачну терапију по глави становника. Захваљујући овим, али и другим мерама, бројне листе чекања су смањене, а неке и потпуно укинута (у Крагујевцу више нема листе чекања за зрачење, а у Нишу ће ускоро бити укинута).

На гама ножу је у првих годину дана обављено око 800 интервенција, што је апсолутни рекорд за све сличне апарате у свету. До сада је урађено више од 1.100 интервенција, а у Србију почињу да долазе и пацијенти из иностранства. Осим што се пружа највиши ниво лечења нашим грађанима, постајемо регионални центар, а до сада смо наше грађане слали у друге земље на тај вид захвата и за то утрошили близу 490 милиона динара (4 милиона евра), колико је и коштала набавка гама ножа.

У протеклом периоду обезбеђена је најсавременија дијагностичка опрема за многе здравствене установе широм Србије: мултислајсни скенер за КЦС, скенер за Општу болницу (ОБ) Ваљево, магнетна резонанца за КЦ Ниш и многа друга. Ове године у плану је набавка сајбер ножа, врхунског апарата који представља „златни стандард“ у неурохирургији.

Набављено је укупно 85 нових санитарских возила за потребе здравствених установа широм Србије. У питању су „покретне болнице“, какве нису набављане више од десет последњих година.

Влада Србије је крајем 2014. године формирала Буџетски фонд за лечење обољења, стања или повреда које се не могу успешно лечити у Републици Србији и он успешно ради. За протекле две године је на лечење у иностранству упућено 55 пацијената, док је одобрено 118 захтева за дијагностику у иностраној здравственој установи. Држава је преко поменутог Буџетског фонда, Републичког фонда за здравствено осигурање и кроз буџет Министарства здравља за последње три године издвојила више од 3,9 милијарде динара (32 милиона евра)

за лечење у иностранству и за обезбеђивање адекватних терапија оболелима од ретких болести.

Србија је обновила захтев за чланство у организацији *Eurotransplant*, што је од великог значаја за све пацијенте који се налазе на листама чекања за трансплантацију неког органа. За првих пет месеци 2017. године захваљујући свему што је у међувремену урађено имали смо 23 донора, што је на годишњем нивоу више него у претходне три године.

Настављамо политику запошљавања младих медицинских радника и одобравања специјализација. За две године запослено је око 3.400 медицинских радника, од чега више од 1.500 лекара, а до краја 2017. године запослиће се још 2.010 медицинских радника на основу новог кадровског плана. Поред тога одобрено је више од 4.000 специјализација. Програм рационализације вишка запослених у здравству односио се на смањивање броја немедицинског особља и успешно је спроведен.

Од 1. јануара 2016. године епидурална анестезија је доступна и потпуно бесплатна у свим породициштима Србије. Та мера је допринела да се у 2016. години, само у Клиничком центру Ниш, број порођаја уз епидуралну анестезију изједначио са бројем оваквих порођаја у последњих 15 година.

Влада Србије ће наставити структурне реформе здравственог система. Планира се даља имплементација и пуна примена Интегрисаног здравственог информационог система (ИЗИС). Део тога је и увођење е-рецепта и е-картона, као вида савремене, модерне и функционалне технологије која битно унапређује рад фармацеута и лекара, али и олакшава примену терапије, пре свега, код хроничних болесника.

Радићемо даље на смањивању листа чекања и њиховом коначном укидању до краја мандата ове Владе. Наставићемо улагање у опрему и до краја следеће године здравствене установе располагаће довољним бројем скенера, ултразвучних апарата, магнетних резонанци, ангио сала, а као један од приоритета означена је набавка сајбер ножа, која је планирана за 2017. годину. Тиме Србија постаје јединствена држава у свету која својим грађанима омогућава интервенције на гама ножу и сајбер ножу о трошку обавезног здравственог осигурања.

Рад на пројектима које је започела претходна Влада остаје на врху агенде и будуће Владе. Привешћемо крају обнову свих здравствених установа у Србији. У појединим здравственим установама није било капиталних радова више деценија, а негде чак и 60 година (нпр. Клиника за педијатрију КЦ Крагујевац). Циљ је да нас у 21. веку не буде срамота кад уђемо у здравствену установу и да све оне за почетак миришу на чисто.

Више пажње ћемо поклонити раду на превенцији и спровођењу скрининг програма. Раном дијагностиком излечење малигнитета је могуће и до 100%, а тада је и лечење пацијената много јефтиније него у каснијим фазама болести. Планским и системским увођењем иновативних лекова до 2020. године грађанима Србије ће бити омогућене најсавременије терапије, које подразумевају квалитетније услове живота оболелих.

Боља превентива кроз здравствену едукацију младих

Посебна пажња биће посвећена едукацији младих, пре свега у школском узрасту. Неправилна исхрана и недовољна физичка активност су фактори који утичу на развој обољења која се касније лече цео живот. Како бисмо им на време скренули пажњу на здраве животне навике и тако спречили развој хроничних и других обољења, посебну пажњу ћемо посветити превентивним мерама и редовном праћењем здравственог стања младе популације.

Наше право на здраву животну средину

Сваки грађанин Републике Србије има право на здраву животну средину и свако од нас има дужност да је чува и унапређује. Ми смо, као друштво, дужни да очувањем и унапређењем заштите животне средине, омогућимо како себи самима, тако и генерацијама које долазе после нас, здраву животну средину за рад, напредак и допринос општем друштвеном бољитку.

Доступност квалитетне пијаће воде сваком грађанину Републике Србије, чист ваздух, правилно и безбедно управљање и поновно искоришћење отпада, пречишћавање отпадних вода у циљу очувања водних ресурса, правилно управљање земљиштем као природним ресурсом, учешће и допринос у глобалној борби против климатских промена, представљају обавезу сваког од нас појединачно, као и нашу одговорност према друштву коме припадамо.

Када говоримо о водоснабдевању, не сме бити месне заједнице, општине или града у коме вода за пиће није одговарајућег квалитета.

Пречишћавање отпадних комуналних вода у Србији је тренутно такво да се тек сваки десети литар отпадне воде враћа пречишћен у наше реке, а 90% отпадних вода директно загађује површинске водотокове и хидроакумулације, без икаквог претходног третмана. У просеку, сваки трећи грађанин Србије није прикључен на канализациону мрежу.

Владу Србије у области управљања водама очекује изградња нових постројења за снабдевање пијаћом водом у Кикинди, Врбасу, Параћину и Књажевцу као и завршетак и осавремењивање постојећих постројења у Смедеревској Паланци, Великој Плани и Крушевцу, затим изградња нових постројења за пречишћавање отпадних вода у општини Рашка, Брусу, Блацу, затим Крушевцу, Врању, Лозници, Краљеву, Нишу и Београду, завршетак и пуштање у рад постројења у Лесковцу и Врбасу, као и реконструкцију и осавремењивање постројења у Крагујевцу и Јагодини. Ти пројекти донеће висок животни стандард грађанима Републике Србије, нова радна места и инвестиције од неколико стотина милиона евра.

Када говоримо о управљању отпадом, грађани Републике Србије годишње произведу два и по милиона тона комуналног отпада. Тек сваки пети килограм тог отпада нађе свој пут до савремених депонија које не угрожавају животну средину у Србији, а 80% тог отпада заврши на начин да загађује наше подземне и површинске воде, земљиште и здравље наших грађана. Рециклажа и поновно искоришћење отпада мора да се повећа 10 пута, што значи да степен рециклаже треба да подигнемо са 5% на 50%. Тиме ћемо омогућити привреди приступ материјалима у вредности од 50 милиона евра годишње, који сада завршавају на нашим сметлиштима.

Наша индустрија годишње произведе око 100.000 тона опасног отпада, док се у предузећима у реструктурирању и стечају налази значајне количине историјског опасног отпада за чије измештање и трајно збрињавање смо се обавезали као Влада. Та мера ће тим предузећима омогућити избор стратешког партнера, нове инвестиције и радна места. Успостављање националног оператера и система за управљање опасним отпадом унутар граница Републике Србије, уместо извоза, уштедеће привреди и буџету Републике Србије десетине милиона евра и створити значајну економску добит за наше друштво.

Владу у области управљања отпадом очекује завршетак инвестиције у регионални систем управљања отпадом у Суботици, затим почетак пројекта управљања отпадом за град Београд, као и подршка и развој регионалном систему управљања отпадом Каленић у општини Уб, затим Бањица у општинама Нова Варош, Прибој, Пријепоље и Сјеница, као и припрема и обезбеђивање финансија за регионални систем за управљање отпадом Нови Сад.

Финансирање заштите животне средине представља једно од приоритетних питања Владе Србије. Уз национална средства, претприступни фондови Европске уније намењени заштити животне средине у висини од 160 милиона евра за период до 2020. биће пажљиво програмирани тако да одговарају стратешки важним инвестицијама у развој одговарајуће инфраструктуре. Финансирање заштите животне средине ће се поред та два извора ослонити и на инвестиције из приватног сектора, које могу, врло брзо и уз адекватан институционални оквир, достићи једну милијарду евра. Као социјално одговорна Влада, пажљиво ћемо водити рачуна о нивоу приуштивости услуга заштите животне средине сваког грађанина Републике Србије и сваког домаћинства, и чуваћемо га тарифном политиком и економским инструментима, без којих нема напретка заштите животне средине.

Наведени програм развоја заштите животне средине у Србији, уз примену начела циркуларне економије и зеленог запошљавања и уз трансфер савремених знања и технологија које су се развиле како би дале свој допринос у борби против климатских промена, омогућиће Србији да буде корак ближе достизању циљева и стандарда у области заштите животне средине које нам прописује Европска унија. Усклађивање са ЕУ у тој области представља захтеван, комплексан и одговоран задатак, нарочито ако се има на уму чињеница да нас у наредних неколико година очекује припрема преко 90 правних аката из

ове области на штасмо се обавезали у циљу усаглашавања националног са европским законодавством. То у наредне две деценији подразумева преко 10,5 милијарди директних инвестиција у развој инфраструктуре управљања водама, пречишћавања отпадних вода, управљања отпадом и смањења индустријског загађења. Заштита животне средине је обавеза сваког сегмента друштва: појединца, цивилног друштва, локалних самоуправа, привреде и државних институција, и прожима све секторе, а нарочито енергетику, транспорт и пољопривреду.

Наша је обавеза према сваком грађанину Републике Србије да му обезбедимо све неопходне услове за срећан, успешан и испуњен живот. Питање заштите животне средине и борбе против климатских промена је једно од приоритених питања којим ће се ова Влада бавити како бисмо испунили ту обавезу.

И за сам крај, а како се не би стекао утисак да су питања заштите животне средине само питања развоја инфраструктуре и инвестиција, већ и питања заштите природе, очувања националних паркова и биљних и животињских врста, желим да са вама поделим једну информацију коју сам недавно прочитала. Орао крсташ, птица која краси грб Републике Србије и чија симболика и значај су дубоко укоревени у историју нашег друштва, налази се на самом рубу изумирања. Главни узрок томе је наш однос према заштити животне средине, пре свега неодговоран однос према природним ресурсима који су нам дати на располагање.

Претходна Влада, Влада премијера Александра Вучића, увела је ред и дисциплину у сваки сегмент планирања и трошења наших финансијских ресурса; циљ ове Владе биће да ту економску политику настави, а да уз њу уведе и ред и дисциплину у коришћење наших природних ресурса и животне средине.

На тај начин, обезбедићемо будућност за нас и за генерације које после нас наслеђују Србију.

IV. ЗАШТИТА ЉУДСКИХ ПРАВА И БЕЗБЕДНОСТ

Борба против корупције и организованог криминала

Један од главних приоритета Владе, у коме ће заједнички учествовати Министарство правде, Министарство унутрашњих послова и Министарство финансија, односно Пореска управа, јесте наставак одлучне борбе против организованог криминала и корупције. Услед опште геополитичке ситуације, посебан фокус биће и на подизању капацитета полиције за спречавање евентуалних терористичких напада, спречавање кријумчарења и трговине људима, као и сузбијање високо-технолошког криминала који постаје све већа глобална претња.

Борба против организованог криминала, финансијског криминала и корупције подразумева **брз и ефикасан кривични поступак**, на основу кривичних дела која су предвиђена усвојеним Законом о изменама и допунама Кривичног законика. Уз помоћ овако унапређеног кривичног законодавства, тужилаштво ће подносити квалитетније оптужнице које ће резултирати ефикаснијим судским поступцима. **Влада је припремила скуп мера за достизање овог циља**. Те мере су садржане у усвојеном модернизованом Закону о изменама и допунама Кривичног законика, Законику о кривичном поступку, новом Закону о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције и Закону о одузимању имовине проистекле из кривичног дела. Припрема за примену ових мера и закона биће спроведена до почетка 2018. године, а **целокупна реформа ће почети 1. марта 2018. године**.

Такође је планирано увођење **специјализације прекршајних судова у области царинских и буџетских и прекршаја на основу прекршајних пријава независних тела**. Поред тога, предвиђен је рад на даљем унапређењу кривичног процесног законодавства које ће се огледати у изради неопходних измена Законика о кривичном поступку, а које ће имати за циљ **јачање процесних овлашћења јавног тужилаштва у истрази и другим фазама кривичног поступка**. На тај начин створиће се нормативни оквир за ширу примену института споразума о признању кривице и специјалних истражних техника који представљају најважније инструменте кривичног процесног права у борби против организованог криминала и корупције.

Центар борбе против организованог криминала, финансијског криминала и корупције за територију читаве Републике Србије је Тужилаштво за организовани криминал, чији ћемо рад унапредити у наредном периоду. Виша јавна тужилаштва у Београду, Новом Саду, Краљеву и Нишу биће регионални центри, у којима ће се решавати

корупција која се догађа у тим деловима земље. Установићемо концентрисану надлежност за борбу против корупције и те задатке ће координирано решавати полиција, тужиоци и судије. Њихова континуирана обука и усавршавање биће неопходни за правилно функционисање овог система. Сарадња ће бити унапређена увођењем службеника за везу и ударних група где ће се подаци између државних органа размењивати брзо и квалитетно. **Почетак те велике реформе предвиђен је за 1. март 2018. године.**

Закон о пореклу имовине уводи метод унакрсног испитивања имовине. Тим питањима бавиће се посебно обучени припадници Пореске управе. У првим месецима рада Владе очекује се усвајање новог Закона о Агенцији за борбу против корупције. Такође, биће предвиђене мере за унапређење рада Савета за борбу против корупције као саветодавног радног тела Владе, које сагледава све активности у борби против корупције, благовремено указује Влади на уочене појавне облике корупције, указује на пропусте у механизмима борбе против корупције и предлаже мере које треба предузети у циљу ефикасне борбе против корупције.

У циљу сузбијања корупције **биће оснажени капацитети за спровођење истрага у кривичним делима са елементима корупције, као и омогућено јачање интегритета и механизма унутрашње контроле у Министарству унутрашњих послова.** Такође, биће успостављен модел рада полиције вођен обавештајним подацима (ПОМ) и развијен стратешки приказ организованог криминала са проценом претњи и ризика (СОКТА).

Усвајањем новог **Закона о полицији уведен је другачији концепт рада Министарства унутрашњих послова, односно рад полиције у заједници, који ћемо наставити да развијамо у наредном периоду.** Он профилише полицију као јавну службу која склапа партнерство са заједницом и самим тим обезбеђује подршку грађана и њихово активно учешће у превентивним активностима.

Како би наше школе биле сигурне и безбедне, претходна Влада повећала је број патрола у близини школа и појачала безбедност у школама распоредивши 373 полицијска службеника у 681 школи. Интензивно се радило на укључивању што већег броја специјализованих припадника полиције који посећују школе и едукују младе ученике о насиљу, безбедности у саобраћају, дрогама и другим темама. Предузете образовне мере резултирале су смањењем броја кривичних дела за 7,5% и прекршаја забележених у школама за 11%. Стопа малолетничког криминала смањена је за 7,7%, док је број пријављених малолетних лица смањен за 9%, у односу на претходни период.

У последњих осам месеци примљено је више од 600 нових полицајаца, а ту праксу ћемо наставити и у наредном периоду. У последње три године, забележено је укупно смањење криминала за 8,3% и ухапшено је и задржано укупно 15.007 лица, од тога 13.909 лица по општем криминалу и 1.098 лица по привредном криминалу.

Претходна Влада извршила је реконструкцију 13 полицијских станица и објеката Министарства унутрашњих послова захваљујући чему можемо да заштитимо већи број грађана и већу територију, као и да повећањем капацитета омогућимо грађанима да на ефикаснији начин дођу до нових личних докумената.

Будући да нико није изнад закона, претходна Влада се осврнула и на своју организацију и фокусира на унапређење одговорности полиције. У периоду од јуна 2016. године до маја 2017. године поднете су **322** кривичних пријава, којима је обухваћено **300** полицијских службеника, што је за 19% мање у односу на претходни период.

Убрзање судских поступака и повећање поверења грађана у правосуђе

Један од главних стратешких циљева у реформи правосуђа је растерећење судова, убрзање поступака и информисање грађана о различитим могућностима решавања спорова, њиховим предностима и манама.

Министарство правде наставља своје активности на плану растерећења рада судова и убрзања поступака, а све у циљу успостављања бољег приступа правди нашим грађанима.

Активно ћемо пратити примену новог Закона о извршењу и обезбеђењу који је ступио на снагу 1. јула 2016. године, а који јавним извршитељима поверава скоро па искључиву надлежност у спровођењу поступака извршења и обезбеђења. Треба подсетити да је управо применом овог закона у 2016. години број старих извршних предмета у судовима смањен за скоро 900.000 у односу на претходну годину.

Унапредићемо примене алтернативних начина решавања спорова кроз измену нормативног оквира, пре свега Закона о парничном поступку, Закона о посредовању у решавању спорова и пратећих подзаконских аката, Закона о судским таксама. Подршком оснивању и унапређењу рада инфо служби за медијацију при првостепеним судовима, обуком свих релевантних субјеката и активном, свеобухватном промоцијом овог система који омогућава ефикасније и ефективније решавање медијабилних предмета, утицаћемо на смањење прилива парничних предмета и броја старих предмета у судовима. Таквим радом допринећемо унапређењу ефикасности судског поступка и испуњењу прелазне мере из Заједничке позиције Европске уније.

Предстоји нам омогућавање повезивања јавних бележника и јавних извршитеља са базама података којима располажу све институције од значаја за њихов рад, а све у циљу повећања њихове ефикасности, као и редовно вршење надзора над њиховим радом. Крајњи циљ је унапређење правне сигурности, квалитета и ефикасности поступака који су пренети овим правосудним професијама у надлежност.

Успостављањем **система бесплатне правне помоћи** свим грађанима треба да се унапреди приступ правди. Ту ће у жижи пажње бити преко милион и по грађана који се налазе у

најтежој финансијској ситуацији. На тај начин они ће моћи да остваре своје право да буду равноправни пред судом и другим органима јавне власти, делотворно, под једнаким условима и без дискриминације. Нацрт Закона о бесплатној правној помоћи је припремљен и усвајање се очекује одмах по постизању консензуса адвокатуре и организација цивилног друштва. Посебно ћемо водити рачуна да усагласимо усвајање тог закона са локалним самоуправама у Србији како бисмо као друштво разумели обавезе свих релевантних фактора у том важном процесу и сложили се око њих.

Доношењем новог **Закона о судским вештацима** значајно ћемо унапредити механизам контроле рада судских вештака и обезбедити виши степен стручности, оспособљености и одговорности носилаца те правосудне професије, у складу са европским стандардима, као и објективност и равномерност при избору и расподели предмета судским вештацима, а у складу са стратешким оквиром реформе правосуђа и борбе против корупције.

Наставићемо са даљим унапређењем правосудне инфраструктуре. Министарство правде у наредном периоду наставља радове на реконструкцији Палате правде у Београду, али и изградњу нових објеката. У периоду до 2020. године планира се изградња Палате правде у Крагујевцу, у којој ће на једном месту функционисати осам органа, уместо садашњег решења према којем су сви ови органи расути на више локација, као и зграде Привредног и Прекршајног суда у Нишу, али и доградња Основног и Вишег суда у Новом Саду и Трећег основног суда у Београду. Посебна пажња биће посвећена и унапређењу смештајних капацитета Тужилаштва за организовани криминал, због чега планирамо и надоградњу зграде где је смештено Тужилаштво за организовани криминал и посебно одељење Вишег суда у Београду. Тиме ћемо даље рационализовати рад у оквиру Министарства правде. Смањиће се комунални трошкови и трошкови одржавања, као и издаци за пратеће особље, док ће се истовремено створити адекватни услови за рад проширењем капацитета за учесталије заказивање рочишта, а тиме и брже окончања поступака и лакши приступ подацима о текућим споровима. Изградњом нових зграда, али и реконструкцијом постојећих објеката (укупне површине преко 50.000 м²) грађанима ће бити олакшан приступ правди.

Унапређење Е-правосуђа

Процесом **дигитализације** ускладићемо и унапредити транспарентност и функционисање правосудног система. У наредним годинама реално је да остваримо три важна циља употребом електронског правосуђа:

1. Први корак ка ефикасном електронском правосуђу је **централно дневно извештавање о раду свих правосудних органа**, које ће бити доступно јавности и надлежним органима, коришћењем напредних пословно аналитичких алата. Почећемо од дигитализације рада свих јавних тужилаштва и установа за извршење

кривичних санкција у Републици Србији, а потом се окренути и ка централизацији свих релевантних регистара и евиденција у правосуђу.

2. **Увођење система електронске доставе и електронске огласне табле судова** је други важан корак у побољшању рада постојећег система правосуђа. Електронска комуникација између државних органа и органа правосуђа ће у пракси значити да ће се стотине хиљада папира који су достављани традиционалним путем, заменити електронском разменом података. То не само да ће довести до драстичних уштеда у буџету Републике Србије, већ ће резултирати и знатним убрзавањем судских и тужилачких поступака. Поред тога, путем интернет сервиса „Е-суд“, биће омогућена електронска размена између страна у поступку и суда, што поново води до уштеда у новцу и времену како грађана тако и државе. Електронске огласне табле судова допринеће, на стандардизован начин, бржем и једноставнијем информисању и лакшем спровођењу процесних радњи.
3. Трећи кључни циљ односи се на битно **унапређење рада Државног правобранилаштва, уз истовремено успостављање ефикасних система за надзор над радом правосудних професија**. Јавним бележницима ће бити омогућен бржи приступ подацима Републичког геодетског завода (РГЗ), што ће довести до веће правне сигурности и боље пословне климе у Републици Србији. Ово ће такође умногоме утицати на ранг Србије на „*Doing Business*“ листи Светске банке и биће координисана активност неколико ресора у Влади Србије.

Залагање за мир, стабилност и безбедност

Ова Влада, као и претходна, наставиће да се залаже за мир и стабилност у региону, као и јачање сарадње и одржавање добросуседских односа кроз иницирање дијалога и стварање стратешких партнерстава са земљама у региону, а и шире. Србија се свакодневно суочава са комплексним безбедносним изазовима, попут борбе против екстремизма. То су изазови који су глобалне природе и који изискују стратешка и свеобухватна решења за јачање нашег система одбране и преобликовање одбрамбених приоритета Србије. Поред одлучности да наставимо са јачањем наших јавних финансија увођењем кључних мера штедње, ми смо у обавези да заштитимо своје националне интересе, одбранимо своје границе и осигурамо безбедност свих грађана и грађанки Србије подржавањем цивилних мисија у земљи. Имајући у виду да је према Уставу Србије председник тај који командује Војском Србије, очекујем да он настави да даје пун допринос јачању националне одбране, користећи и своје међународне контакте и државничко искуство.

Тероризам је један од најозбиљнијих безбедносних изазова са којима се свет и Европа, али и Република Србија суочавају, укључујући и све видове екстремизма и верског фанатизма. Садашњи председник Републике Србије Александар Вучић је још током сусрета са

амбасадором САД Мајклом Кирбијем, 23. септембра 2014. године, уручио писмо упућено председнику САД у коме се истиче да Влада Србије подржава борбу против ИСИЛ-а и да је спремна да, скромним средствима којима располаже, ту борбу помогне. Наведеним актом Србија је постала чланица Глобалне коалиције за борбу против ИСИЛ-а.

У претходном периоду, Министарство одбране и Војска Србије значајно су допринели преобликовању стратегије одбране и структуре снага како бисмо се ефикасније суочавали са изазовима у будућности – одвраћали агресију, обликовали безбедносно окружење и одлучно надвладали сваку претњу по наше границе.

Започело се уређењем финансија које је својим резултатима омогућило транспарентније и ефикасније управљање њима и почетак планског опремања. Значајни помаци иницирани су на више поља: модернизација и набавка новог наоружања, опремање професионалних припадника Војске Србије и попуна ратних материјалних резерви и друго. Посебно бих нагласила економске мере које је Влада Србије предузела и које су показале резултате већ при крају 2016. године када је Министарство одбране, као додатна средства, добило око 1,25 милијарди динара (100 милиона евра) намењених за инвестиције. Иницирањем финансијске контроле и економских мера започело се са консолидацијом привредних друштава одбрамбене индустрије Србије. Те реформе довеле су до тога да број запослених у осам привредних друштава одбрамбене индустрије Србије са 8.000 у 2012. години порасте на 11.230 у 2017. години, с тенденцијом да се раст настави до краја године.

У 2017. години, поред сопствених улагања предузећа, Влада Србије извршила је директно улагање у фабрике одбрамбене индустрије и ремонтне заводе у укупном износу од око 6 милијарди динара (49.906.730 евра). Тиме се, на годишњем нивоу, очекује пораст пословног добитка за 135%, продајног потенцијала за 75,2% и смањење трошкова производње за 9%. У 2016. години забележен је рекордни раст извоза наоружања и војне опреме од око 52 милијарде динара (484 милиона долара), што је за око 63% више него у 2015. години, а за око 80% више него у 2014. години. Реализација извоза привредних друштава одбрамбене индустрије Србије у првом кварталу 2017. године је за око 20% већа од истог периода прошле године и очекивања су да ће се тај тренд очувати до краја године. Влада Србије остаће посвећена спровођењу предузетих мера и јачању одбрамбене индустрије Србије, кроз подизање оперативних и функционалних способности Војске Србије, запошљавање у одбрамбеној индустрији и повећање инвестиционих улагања у изградњу нових погона одбрамбене индустрије Србије и обнављање инфраструктуре Министарства одбране и Војске Србије.

Једна од кључних будућих мера је наставак обезбеђивања административне линије према АП Косово и Метохија, контрола Копнене зоне безбедности, као и учешће у заједничким снагама за обезбеђивање државне границе према Републици Црној Гори, Републици Македонији и Републици Бугарској због мигрантске кризе.

Остаћемо посвећени учешћу у мултинационалним операцијама под мандатом Уједињених нација и Европске уније, као и помоћи цивилном становништву у отклањању последица

великих елементарних непогода на територији Републике Србије и управљању катастрофама.

Услед глобалних климатских промена очекујемо већи интензитет и учесталост природних непогода, односно више сушних периода током лета и више поплава током зиме и пролећа. То ће се озбиљно одразити на пољопривреду, инфраструктуру, као и на безбедност становништва. Из тог разлога, приоритет ће нам бити рад са светским међународним институцијама и свеобухватнији приступ управљању природним катастрофама, а полазећи од капацитета за опоравак и управљање климатским ризицима. Увешћемо мере прилагођавања да бисмо смањили ризике; то подразумева више зимских усева и унапређење управљања водом на пољопривредним добрима као и капацитета за складиштење воде. Такође ћемо покренути пилот шеме осигурања и проширивати знање и капацитете у вези са оним видовима праксе који узимају у обзир овакве климатске услове и мере за ублажавање њихових штетних последица.

Имајући у виду сложену безбедносну ситуацију у окружењу проузроковану ратовима на Блиском истоку, Влада Републике Србије предузела је низ мера како би подигла ниво безбедности и додатно осигурала оне тачке дуж своје границе које су под највећим притиском избегличке кризе. Усвојен је план реаговања у случају повећаног прилива миграната и усаглашене су активности полиције и војске ради заједничког обезбеђивања граница, пресецања кријумчарских канала и заштите од илегалног уласка миграната и криминалног понашања кријумчара људи.

Ова Влада ће уложити све напоре да заштити и осигура сопствене границе, уједно се залажући за то да се проблему избеглица приступи одговорно и са интегритетом. Наставићемо да се ангажујемо на обезбеђивању ургентне помоћи мигрантима на терену, заштити лица која су се нашао у невољи (укључујући и међународноправну заштиту лицима која ту заштиту затраже и испуне услове у складу са Законом о азилу), обезбеђивању услова за прихват и збрињавање, као и сарадњи са локалним заједницама ради одржавања нивоа толеранције (који је у досадашњем периоду био пример за остале земље на избегличкој рути).

Важно је да разумемо да је избеглицама потребна помоћ и да смо ми дужни да им је пружимо, али и да у томе нисмо сами. Србија је активирала ЕУ Механизам цивилне заштите и затражила материјалну помоћ за смештај и збрињавање миграната. Европска унија је одобрила средства за „Јачање капацитета за решавање мигрантске/избегличке кризе” и тренутно се ради на припремању документације како би се та помоћ што пре актуализовала.

Учвршћивање кључних савеза, изградња партнерских односа и развијање нових иновативних начина за продубљивање кључних односа између војних снага, остају приоритети рада Владе Србије. То подразумева ширење сарадње не само са државама чланицама Европске уније, Русијом, Кином и Сједињеним Државама, већ и са земљама Југоисточне Европе. Република Србија остаје посвећена ангажовању у Програму „Партнерство за мир”. Претходна Влада је са НАТО-ом договорила први двогодишњи

Индивидуални акциони план партнерства (*IPAP*), највиши облик партнерске сарадње са овом међународном организацијом који свакако не имплицира чланство у Алијанси. Политички дијалог између Републике Србије и НАТО-а подигнут је на највиши ниво и институционализован, а ојачана је и проширена практична сарадња. Редовни сусрети високих званичника две стране допринели су унапређењу међусобног разумевања и јачању поверења. На пример, НАТО је 19. новембра 2015. године донео одлуку о потпуној релаксацији Ваздушне зоне безбедности дуж административне линије са АП Косово и Метохија, чиме је Србија након 16 година ефективно повратила суверенитет у том делу ваздушног простора.

У циљу даљег унапређења примене међународних мера ограничавања, Србија је 4. фебруара 2016. године усвојила Закон о међународним мерама ограничавања и тиме испунила једну од обавеза из Преговарачког поглавља 31. Поред тога, Србија благовремено извршава своје међународне обавезе у области непролиферације и контроле наоружања, а кључни документи из ове области су усклађени са стандардима ЕУ. У претходном периоду активно смо учествовали у реализацији Подрегионалног споразума о контроли наоружања (на основу члана IV Дејтонског мировног споразума). Очување стабилности и мира у регији, као и јачање међусуседске сарадње остаће један од кључних приоритета и будуће Владе.

Србија остаје посвећена јачању сарадње са Европском унијом у домену војне и безбедносне сарадње. Потписивањем Споразума о безбедносним процедурама за размену поверљивих информација између Републике Србије и ЕУ (*The Agreement on Security Procedures for Exchange of Classified Information*) и Споразума између Републике Србије и ЕУ о успостављању оквира за учешће Републике Србије у операцијама за управљање кризама ЕУ (*Framework Agreement for the Participation of Serbia in EU Crisis Management Operations*) створена је правна основа за учешће Републике Србије у оквиру Заједничке безбедносне и одбрамбене политике (ЗБОП). Поред наведеног, Споразумом о стабилизацији и придруживању (члан 10 – Политички дијалог) предвиђено је веће приближавање ставова страна о политичким питањима укључујући питања везана за Заједничку спољну и безбедносну политику ЕУ и питања безбедности и стабилности у Европи. Ми тренутно учествујемо у четири мировне операције ЕУ. У Европи смо осми, а у региону први на листи контрибутора сопствених снага мировним мисијама. Србија је у новембру 2016. приступила борбеној групи *EU HELBROC* коју предводи Грчка. Тиме је Србија и званично започела своје учешће у концепту „Борбених група ЕУ“, као једном од значајних инструмената Заједничке безбедносне и одбрамбене политике ЕУ и наставља ангажовање на укључивању у све концепте ове европске политике. Србија је решена да прошири своје ангажовање у међународним мисијама и учешћем цивилних структура, те је у току рад на успостављању правног оквира и јачању институционалних капацитета.

Права национална безбедност не може се постићи само јаким војним снагама, она изискује и снажну дипломатију, интензиван обавештајни рад, јаку привреду, фискалну дисциплину и ефикасну Владу, којој ће изнад свега бити неопходна подршка Председника и његово искуство у области спољне и војне политике.

Посвећеност људским и мањинским правима, осетљивим групама и социјалној инклузији

Људска и мањинска права

Влада Србије наставиће да буде дубоко посвећена питању људских и мањинских права. Не само да смо преузели обавезе и тиме одговорности око унапређења оквира заштите права у процесу приступања Европској унији, већ нас на то обавезује доследно спровођење уставних одредби и низа реформских закона којима штитимо и унапређујемо људска и мањинска права. Области од националног интереса, дефинисане у оквиру преговарачких поглавља 23 (реформа правосуђа и основна права) и 24 (правда, слобода и безбедност), јесу темељ изградње реформисаног, демократског, солидарног српског друштва у коме влада правда и закони основних слобода. Тим питањима припада изузетно високо место међу приоритетима будуће Владе.

Што се заштите права националних мањина тиче, ја морам јасно да нагласим пред Скупштином и пред грађанима да сам веома поносна на то колико смо постигли у законодавном, стратешком и институционалном смислу. У Србији живи преко 20 етничких или националних група, више него било где другде у Европи. Готово 61.400 деце се школују на 15 различитих језика и то на свим нивоима образовања. У 42 града и општина 11 језика је у службеној употреби; у 8 градова и општина 6 различитих језика има тај статус. Преко 18.000 сати радио и ТВ програма на језицима националних мањина се емитује сваког месеца, док се 117 штампаних медија објављује на језицима мањина.

Претходна Влада председника Александра Вучића отпочела је интензиван рад Републичког савета националних мањина, који окупља 21 национални савет. Савет представља место дијалога и сарадње са представницима националних мањина, у циљу добити за саме мањинске заједнице. У смислу примене Акционог плана за остваривање права националних мањина у оквиру поглавља 23, очекујем врло јасну и продуктивну сарадњу републичке и покрајинске Владе, као и локалних самоуправа, са широм академском заједницом и организацијама цивилног друштва, у циљу промовисања инклузије и мултикултуралности, као једних од највећих вредности српског демократског друштва.

Морамо да подстичемо **солидарност** са онима који живе у тежим животним условима. Развој коме стремимо управо треба да буде заснован на основним начелима заштите и промоције људских и мањинских права – све што будемо радили узеће у обзир Уставом и другим актима гарантована права свим грађанима и грађанкама нашег друштва. Посебну пажњу, као и до сада, треба да посветимо унапређењу **положаја најрањивијих група**, онима који су искључени, сиромашни и којима услуге заштите нису увек доступне, попут Рома и Ромкиња, особа са инвалидитетом, ЛГБТ особа, деце и одраслих са сметњама у

развоју, миграната, старијих сиромашних грађана, руралног становништва, особа које живе са ХИВ/сидом, као и свима другима којима је подршка државе неопходна.

Социјална правда, социјална заштита и услуге/давања

Социјална правда представља једно од основних начела утканих у Устав Републике Србије. Добро осмишљене социјалне политике могу истовремено дати допринос привредном расту, штитити људе од сиромаштва и служити као економски стабилизатори. Управо зато ће један од циљева ове Владе бити инклузивни привредни раст, односно просперитет за све, који захтева комбинацију економичне социјалне заштите, квалитетног образовања које свима пружа једнаке шансе и доброг функционисања тржишта рада.

Србија је међу првим земљама усвојила **Програм реформи политике запошљавања и социјалне политике** као стратешки документ у процесу европских интеграција комплементаран преговарачким поглављима. Програм представља јасну мапу пута за реформе које су преко потребне нашем друштву ради постизања просперитета за све – од подстицања социјалног предузетништва, до повећања приступачности здравствене заштите. У питању је програмска припрема за структурне фондове који нас чекају – на првом месту за Европски социјални фонд. На томе ћемо интензивно радити и заједно са нашим европским партнерима покушати да обезбедимо нова значајна средства за сложене друштвене реформе.

Родна равноправност је једно од начела из корпуса људских права и уједно мера јавне политике за подстицање привредног раста. **Србија је постала прва земља ван ЕУ која је увела Индекс родне равноправности.** Подаци показују да Србија заостаје за просеком земаља чланица ЕУ у свим доменима родне равноправности осим домена моћи, са озбиљним јазом у доменима рада и новца. Због тога смо увели родно одговорно буџетирање и амбициозне циљеве попут постизања броја од 30% жена на руководећим местима у предузећима до 2020. године.

Велики број особа са инвалидитетом, чак око 60% њих, спада у категорију лица која су испод линије сиромаштва. Веома је неповољна и њихова образовна структура, неповољнија него код опште популације. То значи да 53,3% од тог броја има завршено основно образовање или непотпуну основну школу, док свега 6,6% има више или високо образовање. Тај сегмент друштва нам је веома важан управо због те неповољне образовне структуре и недостатка радног искуства. У претходном периоду започете су значајне активности, од бољег мапирања стања на терену до конкретног унапређења положаја особа са инвалидитетом. Покренуто је формирање јединствене базе података особа са инвалидитетом – регистра удружења и њихових чланова. По други пут је спроведено мапирање услуга социјалне заштите након којег је утврђено да је дошло до резултата у деинституционализацији особа са менталним потешкоћама, повећањем броја услуга дневног боравка за одрасла лица са једне општине у 2012. на 21 општину у 2015. години.

Значајно повећање бележимо и у распрострањености услуге становања уз подршку за особе са инвалидитетом, тако да у 2015. години имамо три пута већи број општина у којима се пружа ова услуга него у 2012. години. Обезбедили смо и 3,5 милиона евра из ИПА фондова за повећање приступачности објеката јавне намене у јединицама локалне самоуправе. У наредном периоду приоритет је усвајање нове Стратегије за унапређење положаја особа са инвалидитетом до 2020. године, уз одговарајући акциони план. Приоритети су запошљавање, креирање нових програма обуке за особе са инвалидитетом, образовање, унапређење приступачности објеката јавне намене (центара за социјални рад, домова здравља, школа и др), увођење посебних програма подршке за похађање предшколских и школских установа, приступ услугама, социјална заштита, деинституционализација, односно унапређење развоја сродничког смештаја, сродничког хранитељства и хранитељства за децу са инвалидитетом, здравствена нега и др.

Започели смо и настављамо напор да све породиље, укључујући и жене са села, по основу уплаћених доприноса (уговори о привременим и повременим пословима, уговори о делу, уговори о ауторским правима, итд.) примају накнаду за породиљско одсуство. Решимо и проблем у вези са накнадама за породиље које обављају самосталну делатност. Сада мајка која обавља самосталну делатност мора да приложи решење надлежног органа о привременом затварању радње, односно о привременом поверавању обављања те делатности другом лицу, односно личну изјаву да у време трајања одсуства неће обављати исту или другу делатност, као један од докумената неопходних за остваривање права на накнаду. То ћемо променити и мајка која одлучи да настави да води посао моћи ће и даље да добија део своје накнаде за породиље у виду накнаде осталих прихода по основу рођења и неге детета, као и по основу посебне неге детета. Такође ћемо радити на пружању бољих услуга мајкама које треба да остваре право на одсуство са рада ради посебне неге детета. Имамо спремне и мере за веће коришћење одсуства са рада по основу рођења и неге детета од стране очева, по угледу на скандинавске земље.

На то се надовезује и подстицајна политика **бриге о наталитету**, у односу на забрињавајуће демографске податке. **Република Србија се суочава са огромним изазовом депопулације.** Природно кретање становништва константно се погоршава још од 2002. године. У периоду од 2005. до 2015. године, само преко природног прираштаја изгубили смо 383.000 становника. Дакле, изгубили смо град величине Новог Сада и управо зато ће и ова Влада наставити са применом посебних мера популационе политике. На првом месту, крајем прошле године основан је Савет за популациону политику којим председава председник Владе и покренута је ревизија Стратегије подстицања рађања. Поносни смо на чињеницу да чак и у време највеће кризе ниједно социјално давање није смањено. То се такође односи и на родитељски додатак, где су исплате уредно вршене. Од усвајања Закона о социјалној заштити 2011. године бележимо тренд повећања удела социјалних трансфера у бруто домаћем производу. Покренули смо пилот-пројекте за јачање популационе политике у локалним самоуправама и за то издвојили 130 милиона динара. У новом мандату, тим стратешким процесима ћу посветити посебну пажњу и лично ћу се заложити

да се ти напори још више интензивирају, како бисмо донели хитне мере за подстицање рађања. Нова Влада ће посебну пажњу посветити смањењу сиромаштва деце. Процент деце у ризику од сиромаштва спада међу највише у Европи и износи око 30 одсто. Наставићемо да водимо одговорну политику, тако што ћемо у првих 100 дана рада Владе утврдити најхитније мере популационе политике које могу дати резултате. То ће укључити и повећање финансијских трансфера усмерених ка породицама са децом, кроз измене и допуне Закона о финансијској подршци породици са децом, али и успостављање равнотеже између породице и посла, кроз измене и допуне Закона о раду. Такође, потребно је дати приоритет систему деље заштите додатним активирањем Савета за права детета и у складу са Акционим планом за Поглавље 23 ојачати његову улогу у формулисању и праћењу секторских политика у области права детета.

Сузбијање насиља у породици је питање од великог значаја око којег имамо јасан политички и друштвени консензус. У том смислу, неопходан је заједнички рад свих служби у систему заштите, пре свега на **превенцији, како би се утицало на све друштвене актере, а најпре на грађане, да препознају насиље и активно учествују у борби против њега.** Иако нам предстоји дуг пут, уочавамо и прве знакове напретка у протекле две године. Број пријављених случајева насиља у породици повећан је за 8% у односу на 2015. годину. Само за првих 5 месеци ове године, пријављено је 6,3% више кривичних дела насиља у породици у односу на претходни период. **Ово указује на то да је све већи број жртава спреман да дигне глас и супротстави се насиљу, као и да имају све више поверења у полицију да ће их заштитити.**

У претходном периоду, формирано је Одељење за превенцију и сузбијање насиља у породици у оквиру Управе криминалистичке полиције. Више од 2000 полицијских службеника прошло је обуку за примену Посебног протокола за поступање полицијских службеника у случајевима насиља у породици и партнерског насиља над женама. Од кључне је важности било усвајање Закона о спречавању насиља у породици, који је ступио на снагу 1. јуна 2017. године. Њиме се омогућава формирање посебно обучене полицијске јединице и тужилаштва, који ће бити усмерени на пружање максималне заштите потенцијалним жртвама. **У току су обуке за више од 400 полицијских службеника и више од 400 заменика тужилаца и судија.**

Дијалог и сарадња државе, цркве и верских заједница

Постоји велики простор за дијалог и сарадњу са верским заједницама. Са свим традиционалним црквама и верским заједницама желимо да унапређујемо дијалог и градимо партнерство уз међусобно поштовање и уважавање. Овде мислим и на Јеврејску заједницу и на Исламску заједницу, на Католичку цркву, као и на различите протестантске заједнице. Ипак, дозволите ми да посебно истакнем Српску православну цркву, која је дала

немерљив допринос изградњи и очувању наше државе и културе кроз историју. Кроз даљу сарадњу државе и верских заједница радићемо на јачању толеранције и међусобног поверења у друштву.

V. ДИГИТАЛИЗАЦИЈА

Огромна шанса дигиталне револуције

Са четвртом индустријском, односно дигиталном револуцијом, имамо шансу да надокнадимо заостајање и ухватимо прикључак са развијеним земљама. **Ова технолошка револуција фундаментално ће променити наше животе, она је неминовна и незаустављива. Само победничка друштва иду у сусрет променама, не зазиру од њих. Ја дубоко верујем да је Србија спремна да предводи цео регион у променама које следе и стварању нових могућности за све.**

Са великом сигурношћу очекујем да ће процес дигитализације побољшати стандард и квалитет живота стотина хиљада становника Србије. Повећаће се ефикасност, смањити трошкови и креирати нова вредност у скоро свим областима живота и рада. Процес дигитализације је најважнији катализатор иновација, конкурентности и раста.

Поновићу још једном да ће оно што сада урадимо на пољу дигитализације одредити место Србије на светској мапи у годинама и деценијама које долазе.

Дигитално друштво

Србија користи интернет

По најновијем истраживању Светског економског форума, Србија је у најбољој трећини земаља у свету по нивоу технолошке спремности, као и по броју грађана који користе интернет и такозване паметне уређаје. Уз то, примера ради, по броју корисника у односу на број грађана, ми смо једна од важнијих земаља за најпознатије глобалне компаније као што су *Viber* или *Facebook*.

Практично све компаније имају приступ интернету. Грађани и привреда Србије су навикли да користе интернет.

Четврта индустријска револуција

То нам даје добру основу да ухватимо корак са четвртом индустријском револуцијом, односно дигитализацијом свих сегмената друштва. **Ова технолошка револуција ће фундаментално променити начин на који живимо, радимо и односимо се једни према другима.**

Као што је рекао француски председник Емануел Макрон: „Дигитал није сектор. То је дубинска трансформација начина на који производимо, трошимо, учимо, радимо и размењујемо. Наша целокупна друштвена организација је редефинисана дигиталним.”

Приоритети дигиталне револуције су: смањење дигиталног јаза; повећање броја новостворених предузећа; повећање коришћења информационе и комуникационе технологије (ИКТ) у циљу дигитализације свих фаза стварања производа и примене у привреди и влади; паметни градови.

Варшавски Економски институт проценио је да нове чланице ЕУ, које посвете одговарајућу пажњу примени иновација, информационих технологија и услуга базираних на знању, могу очекивати повећање БДП-а од 1,8% само по основу повећања ефикасности.

Проблеми некоришћења технологије

Истовремено, бирократија је препозната као један од највећих проблема српског друштва, на који се троше огромни ресурси и државе и грађана, док су домаће компаније недовољно ефикасне јер не користе све економске предности нових технологија. Те проблеме можемо да решимо већом употребом дигиталних технологија, и на томе ћемо интензивно радити.

Наше место у будућности

Улога државе треба да буде да стимулише и дозволи отворену, динамичну економију, да развија инфраструктуру, да пружа што квалитетније и трошковно ефикасне услуге, да отклања административне баријере, да охрабри, подржи и правно заштити сваку предузетничку иницијативу, али и да води одговорну и добро таргетирану социјалну политику увек у складу са економским могућностима.

Као што стара изрека каже да плима подиже све бродове, тако ће нам и надолазећи талас дигитализације омогућити да превазиђемо највеће проблеме са којима се суочавамо.

Процес дигитализације можемо боље разумети кроз дигиталне услуге државе и дигитално пословање.

Дигиталне услуге државе

еУправа

Као министарка државне управе и локалне самоуправе покренула сам реформу успостављања електронске управе, а као председница Владе Републике Србије, одлучна сам да ту реформу у потпуности спроведем. **Дигитализација државне управе и пружање услуга грађанима који ће их користити на једноставан и брз начин један је од мојих приоритета.**

Електронска управа је један од главних покретача унапређења квалитета, ефикасности и економичности јавне управе. Прихватањем електронске управе остварују се веће задовољство грађана, веће уштеде кроз елиминисање паралелних процеса, скраћивање времена обраде поступака и повећање услуга државе ка грађанима и привреди.

Пуном применом Закона о општем управном поступку од 1. јуна ове године, у потпуности смо променили постојећи систем у којем су грађани морали да троше време и новац обилазећи институције ради добијања извода и потврда. Сада је сваки државни орган у обавези да податке размењује с другим државним органима, што доноси уштеде у времену од преко 6 милиона радних сати и штеди новац грађанима, јер они више не морају да плаћају различите таксе у вредности од 245 милиона динара годишње.

Дигитализацијом процедура кроз увођење електронске платформе за размену података омогућили смо да 6,7 милиона докумената који су до сада издавани у папирном облику, постану електронски и лако доступни државним службеницима који ће истог тренутка завршавати поступке за грађане и привреду. Предност овог система је и заказивање термина за подизање докумената, заказивање венчања, регистрацију возила и упис деце у обданишта.

Уведен је и сервис еПодсетник, који неколико дана раније путем СМС-а и имејла грађанима даје информацију о предстојећем истеку битних докумената.

Портал еУправа броји више од 750.000 активних корисника, који су више од три и по милиона пута искористили његове различите услуге. Са преко 800 електронских услуга различитих државних органа, портал еУправа је постао један од највише коришћених и најпосећенијих националних портала.

У наредном периоду предстоји нам унапређење система службених евиденција кроз успостављање метарегистра и основних регистара (централни регистар становништва, катастар непокретности, регистар просторних јединица и адреса), проширење оквира за коришћење електронског документа и електронског потписа, електронског архивирања и чувања пословне документације и побољшање посебно значајног система електронског плаћања.

Кровни закони

Као други стуб развоја потпуне и функционалне е-управе успоставићемо законске предуслове и у пракси омогућити равноправно коришћење електронског са папирним документом у свим административним, управним и судским поступцима. Ускоро нас очекује усвајање Закона о електронском пословању и Закона о електронској управи. Темељно ћемо се бавити припремом Закона о заштити података о личности како бисмо осигурали да су сви лични подаци грађана и привредних субјеката безбедни.

Регистри

Тренутно не постоји јединствени регистар који садржи и описује све службене евиденције. Државни органи понекад не знају коме да се обрате за потребне податке и није редак случај да подаци из база буду неажурни и нетачни. Први следећи корак је успостављање метарегистра који ће повезати све управне поступке са евиденцијама.

Након тога нам следи унапређење адресног регистра. Важна промена је да ће свака улица добити назив и сваки објекат кућни број. Више се неће издавати документа са „Нема улице ББ“, јер ће све локалне самоуправе морати да дају имена свим улицама и бројеве свим кућама како бисмо коначно увели ред у информације о адресама. Грађани и привреда биће у обавези да само једном пријаве промену пребивалишта и неће бити дужни да мењају личне исправе. Све те послове држава ће завршавати за њих.

Успостављањем још једног важног регистра, регистра становништва, подаци за формирање једниственог бирачког списка ће бити прецизни и аутоматски ће се ажурирати чиме ћемо значајно унапредити изборни процес. Посао преписа матичних књига је 93% завршен и циљ је да до краја године имамо комплетиран централни регистар матичних књига и књига држављана, у којима ће све матичне службе локалних самоуправа радити.

На овај начин уводимо ред и здрав разум у државну управу.

еДокументација

Предстоји нам усвајање Закона о електронском потпису, електронском документу и услугама од поверења, као и усклађивање свих осталих прописа са овим законом, како бисмо променили тренутну праксу у којој преко 100 прописа предвиђа неопходно коришћење папирног документа. На примеру само једне банке утврђено је да се преко 10 милиона докумената одштампа, а преко 7 милиона скенира током једне пословне године, што ствара огромне трошкове. Иако у неким случајевима закон јасно признаје доказну снагу електронском документу, у пракси или према локалној процедури инспектори и други државни службеници прихватају само документ у папиру. Зато ћемо редовно и континуирано спроводити обуке јавних службеника и грађана за коришћење електронских сервиса и осигурати прихватање и валидност електронског потписа и електронског

документа у пракси, у свим судским поступцима, у комуникацији са инспекцијама и поступку извршења. Како бисмо обухватили све делове процеса, донећемо јединствени подзаконски акт којим ће се уредити канцеларијско пословање органа јавне власти и начин управљања електронским документима.

Увођењем могућности својеручног потписа на електронском уређају, више неће бити потребе за штампом толике количине докумената.

Постојећи законски оквир предвиђа могућност коришћења електронског потписа, али у пракси његово коришћење није довољно развијено, будући да је до краја 2016. године укупно издато око 350.000 квалификованих електронских сертификата. Радићемо интензивно на измени тренутне регулативе коришћења квалификованих електронских сертификата кроз увођење вишестепеног система аутентификације – путем мобилног телефона, СМС кода, имејл адресе и шифре. Такође ћемо спровести стандардизацију техничког решења у складу са eIDAS регулативом како би била примењива у свим оперативним системима.

У области електронског архивирања и дуготрајног чувања документације морамо донети прописе који раздвајају архивску од административне и пословне грађе и сврху чувања документације прилагодити прописаним роковима. Наша реалност су огромне количине папирне документације која стоји у архивама, а некад и по ходницима државних органа. Привреда тренутно издваја стотине милиона евра годишње на трошкове чувања папирне документације, а некада чак морају да се изграде посебна архивска складишта. Највећи део папирне документације привреде чине фактуре, налози за исправку, књижна одобрења, књижна задужења и слично, за које је предвиђен десетогодишњи рок чувања. **Регулаторно омогућавање архивирања електронских докумената и папирних докумената који су у поузданим условима преведени у електронску форму биће један од приоритета, којим ће ова Влада донети уштеде и себи и привреди.** Скратићемо рокове чувања одређене папирне документације, како би се избегли додатни трошкови. То је, на пример, случај код чувања контролних трака за издате фискалне рачуне, за које постоји обавеза чувања три године, а контролна фискална трака избледи за непуних шест месеци, те је стога није могуће подвргнути контроли. Кроз успостављање централизоване државне мрежне инфраструктуре (*cloud*) и обуку запослених унапредићемо капацитет органа јавне управе за електронско архивирање у односу на прописане стандарде, посебно када је реч о усклађености ИТ система са прописаним периодом чувања података и начин ажурирања формата података са променама у технологији, тако да се осигура континуирани приступ и коришћење података.

еПлаћања

Увођење електронског плаћања такси и накнада према држави је предуслов за успостављање пуне електронске управе. Плаћање услуга и производа у привреди данас можете обављати путем мобилног телефона са свог банковног рачуна, а када желите да платите држави таксу за нпр. вађење личне карте или пасоша, морате да платите на шалтеру, морате да чекате у реду банке или поште, а након тога морате да одете и на шалтер органа јавне власти како бисте доставили уплатницу. Да бисмо успоставили истинску дигиталну Србију не можемо за сваку обавезу плаћања да грађане и привреду шаљемо на шалтер поште или банке. Морамо омогућити електронско плаћање картицом или електронским и мобилним банкарством. Омогућавањем електронског плаћања остварујемо уштеду времена за грађане и привреду, осигуравамо плаћање такси и накнада у пуном износу и, самим тим, увећавамо прилив средстава у буџет РС. Осим тога, уводимо и аутоматску контролу плаћања, ефикасно планирање јавних политика и подстичемо друге државне органе да уведу електронске сервисе.

Желимо и да безготовинско плаћање картицама уведемо као могућност на свим шалтерима на којима се пружају јавни сервиси. Уосталом, промоција и већа примена безготовинског плаћања један је од стубова Националног акционог плана за борбу против сиве економије за 2017/2018. годину. Због тога ће то бити један од кључних приоритета за Владу Србије у наредном периоду, а Управа за трезор постаје кључни носилац реформе коју треба спровести.

Укидање печата

Чланом 25. ставом 3. Закона о привредним друштвима из 2012. године недвосмислено је утврђено да не постоји обавеза употребе печата, осим ако се та обавеза иста не пропише законом. Ипак, до данас постоји преко 70 различитих правилника и подзаконских аката који више од пет година нису усклађени и којима се употреба печата и даље захтева. Тај проблем ћемо решити у најскоријем року.

Отворени подаци

Отворени подаци, односно јавна доступност података у облику који је погодан за рачунарску обраду и размену путем интернета, представљају један од главних покретача иновација јер се тиме подстиче транспарентност, а подаци могу бити искоришћени како би се креирала нова друштвена и комерцијална вредност. Бројне државе широм света одавно су откриле да отворени подаци подстичу привредни раст, чине јавну управу ефикаснијом и економичнијом, омогућавају квалитетније услуге за грађане, осигуравају транспарентност и смањују простор за корупцију.

У свету се о подацима одавно говори као о „новој нафти“, а отворени подаци препознати су и као један од кључних фактора за достизање циљева одрживог развоја и дигиталну трансформацију друштва. **Европска комисија процењује да ће отварање података створити тржиште вредно 40 милијарди евра годишње, док ће укупна вредност за економију ЕУ достићи 200 милијарди евра.**

Зато ће један од приоритета Владе бити подршка отварању података у поседу јавних институција. Као земља ћемо наставити да поштујемо принципе Декларације за отворену управу и стремити ка усвајању свих начела садржаних у међународној Повељи о отвореним подацима, што ће нам омогућити да учимо од других земаља, преносимо другима сопствена искуства и поредимо резултате. Створићемо подстицајни правни оквир за отварање података, који ће бити потпуно усклађен са правним оквиром Европске уније. Унапредићемо национални портал отворених података који је претходна Влада направила и подржати државне органе на свим нивоима да отварају своје податке. Као најважније, сарађиваћемо са привредом, цивилним сектором и научно-истраживачким институцијама, како бисмо заједно дефинисали приоритете и обезбедили остварење свих потенцијала отворених података.

Телекомуникациона инфраструктура

Остварење дигиталног друштва и дигиталне државе почива на три стуба: дигиталне вештине и компетенције, развијене дигиталне услуге и телекомуникациона инфраструктура. **Телекомуникациони саобраћај подједнако је важан као и друмски. Изградња и повезивање телекомуникационих путева исплативо је колико и друмски или железнички путеви и због тога ће ово бити стратешки приоритет будуће Владе.**

Значајан део телекомуникационе мреже, коју треба повезати у јединствени систем државне телекомуникационе мреже и обезбедити његово ефикасно коришћење, налази се у државном власништву, у јавним предузећима, акционарским друштвима и организацијама. Тренутно располажемо са 6.500 км „кичме“ у ЈП Електромрежа Србије (ЕМС). Те ресурсе треба ставити на располагање мобилним оператерима и другим организацијама. Дуж целог аутопута се увек постављају цеви за оптичку комуникацију, те и то такође треба искористити.

У 2016. години је само 65% домаћинстава имало приступ широкопојасном интернету. Планирамо да се до 2020. године изједначимо са земљама Европске уније и да тај број достигне 100%.

Дигитална безбедност

Паралелно са технолошким развојем долазе и нови безбедносни изазови. **Влада Србије свесна је да напади на информационе системе могу битно да угрозе пословање предузећа, функционисање државне управе и националну безбедност, али држава је решена да се ухвати у коштац са изазовима заштите података и информационих система.**

Наш циљ је да у наредном периоду, пре свега, ојачамо капацитете државе у овој области. Конкретно, донећемо стандарде и мере за управљање информационом безбедношћу у свим органима државне управе, успоставићемо систем за аутоматизовано праћење и извештавање о потенцијалним безбедносним пропустима у критичним државним сервисима, улагаћемо у опрему и софтверска решења за заштиту података и система (*disaster recovery* и *back up*) у складу са међународним стандарима и националним прописима у области информационе безбедности, обучаваћемо државне службенике и запослене у правосуђу како бисмо унапредили откривање високотехнолошког криминала и кривично гоњење учинилаца. Наставићемо да спроводимо пројекте у вези са безбедношћу деце на интернету и развојем свести о информационој безбедности кроз образовни систем и промотивне кампање.

Дигитално пословање

Важност дигиталног пословања

Претходна Влада Србије је препознала важност технолошког пословања, а нарочито предузетништва, за економску будућност Србије. Развој ИКТ сектора је у протеклих неколико година напредовао невероватном брзином. **То је један од највећих сектора у Србији, који чини преко 10% БДП, и један је од оних који најбрже расту: чак преко 10% годишње. Унутар њега индустрија софтвера и услуга има раст од преко 20% сваке године! Инвестиције у ИКТ сектору су порасле за 50% у 2015. на преко 330 милиона евра!**

Профит просечне ИТ компаније је 560% већи од профита просечне компаније са истим бројем запослених. Осим тога, потребе сектора за средствима су знатно мање него у другим индустријским гранама, тако да један ИТ радник са половином просечних ресурса постиже шестпута већи профит.

Дигитална економија је изнад свега „зелена” и промовише шире принципе одрживог развоја.

Због свега наведеног, **кадровски потенцијали у ИТ-у не само да су потпуно искоришћени, него је мањак квалификованих кадрова већ почео да ограничава даљи раст.**

Како би подржала развој ИТ сектора, Влада је прошле године основала министарски Савет за иновационо предузетништво и информационе технологије, чији је задатак да спроведе планове који би повећали годишњи нето извоз ИТ сектора са 400 милиона евра на 1,5 милијарду евра годишње. Овај свеобухватни циљ ће, уколико буде постигнут на прави начин, допринети отварању нових високо плаћених радних места за грађане Србије, унапредити укупну иновациону средину у Србији и дати смислен допринос фискалној позицији Владе. Постизање овог циља ће захтевати конкретне паралелне напоре Владе на неколико фронтова. За почетак, Влада је усвојила Стратегију за развој ИТ сектора 2017-2020, а фокусираће се и на следеће области и иницијативе.

Нова пословна инфраструктура

Држава интензивно ради на стварању инфраструктуре за повезивање науке и бизниса, развој нових технологија и модерно пословање. Даље подржавамо Научно-технолошки парк у Београду (Звездара), а градимо паркове и у Новом Саду и Нишу. У септембру ове године биће завршен и почеће са радом Студентски креативни центар на Електронском факултету у Нишу. Биће то први такав простор за развој студентских иновационих идеја које ће бити подржане за даљи развој.

Дигитализација традиционалних индустрија

Један од највећих потенцијала брзог развоја економије Србије лежи у дигитализацији традиционалних грана привреде. На пример, једна од највећих области за примену нових технологија је пољопривреда, где технологије као што су беспилотне летелице, сензори, анализа велике количине података, аутоматизација процеса, технологије урбане-локалне производње и друго, производњу хране чини здравијом, ефикаснијом, јефтинијом и сигурнијом. Технологија такође доноси и велики напредак у медицини, грађевини, енергетици и другим областима од великог значаја за свакодневни живот грађана.

Предложићемо и рад на Закону о државној информатичкој инфраструктури који треба да створи услове за квалитетну сарадњу јавног сектора са приватним сектором на развоју информационих система у државном и јавном сектору.

Развој сопствених производа за свет

Развој сопствених производа у софтверској индустрији је нарочито важан јер се тиме повећава снага читаве економије. Тренутно, највећи број програмера у Србији ради на развоју софтвера за иностранство по „*outsourcing*“ моделу (што значи да извозимо знање као сировину, а не производе), али развој сопствених решења омогућава предузећима да буду профитабилнија, а њиховим запосленима да стичу вештине вишег нивоа кроз рад на новим технологијама. Развојем сопствених решења долази и до повезивања техничких и пословних знања, што је нарочито важно за стварање нове вредности. Србија тренутно у овој области има неколико компанија које су глобални лидери и ми желимо да их подржимо да буду још успешније како бисмо мотивисали друге да крену њиховим стопама.

Развој нових технологија као што су роботика, виртуелна реалност, биотехнологија, вештачка интелигенција и „интернет ствари“ пружа невероватне могућности за српску економију да брзо ухвати прикључак с најразвијенијим земљама света.

Такође желимо да пружимо и пуну подршку извозу, јер сваки динар, евро, долар, рубља и јуан су нам апсолутно неопходни. У том смислу **морамо да олакшамо прекогранично/глобално пословање на свим нивоима, уз слободан проток људи, података, робе и новца између Србије и света.**

Приоритетне привредне гране

Иако ће дигитализација из корена да промени многе индустрије, верујемо да Србија у одређеним привредним гранама има нарочито велику шансу да направи брз раст и оствари значајно место на светском тржишту. Те привредне гране су:

- Пољопривреда и прехранбена индустрија, о којој сам већ говорила.

- Аутомобилска индустрија, која тренутно пролази кроз историјске промене свуда у свету, а Србија има вишедеценијско искуство и стручност у тој области.
- Дигитална забава, која подразумева дигиталне игре, филм и нове технологије проширене и виртуелне стварности. У овим областима је Србија већ убедљиви регионални лидер и ми желимо да постане још важнија и у светским оквирима.
- „Интернет ствари“, што је област заснована на повезаности различитих уређаја преко интернета. Србија има сјајну историју у производњи уређаја, и потребна је мала подршка да бисмо те уређајенаправили дигиталним и повезаним.
- Биотехнологија као нова привредна грана која комбинује биологију, физику, хемију, технологију и математику. Српски научници и компаније могу да дају велики допринос новим и напредним погледима на медицину, производњу хране и индустрију нафте и гаса.
- Наука о подацима. Она комбинује више различитих грана науке како би обрадила и протумачила велике количине комплексних података. Србија има велики капацитет да развија глобална решења за доношење одлука и за развој производа заснована на претрази података, машинском учењу (укључујући вештачку интелигенцију) и аналитици.
- Паметна инфраструктура, која подразумева ефикасно коришћење инфраструктуре и њено прилагођавање околини. Српски ИКТ сектор може да развије глобално примењива решења за градски саобраћај, дистрибуцију хране, мреже за пренос електричне енергије и за многе друге неопходне аспекте свакодневног живота.

Стимулативно пословно окружење

Правни оквир не сме бити препрека иновацијама.

Велики број Закона је писан пре доласка интернета, а свакако пре интензивне дигитализације у последњих неколико година. Због тога је **потребно модернизовати читав сет закона, као што су Закон о привредним друштвима, Закон о раду, Закон о девизном пословању, донети нови Закон о алтернативним инвестиционим фондовима и модернизовати низ подзаконских аката, како би се привреди отвориле нове могућности, елиминисала бирократија и повећала ефикасност.**

Неопходно је и препознавање нових начина организације, као што су, на пример, затворена акционарска друштва од оснивања, затим нових пословних модела као што је економија дељења и пословних промена које доносе технологије као што су дистрибуиране базе података, односно „*blockchain*“ и, најзад, нових модела рада као што су samozапосљавање и повремено рад што је у многим земљама препознато и под називом „*gig economy*“. Потребно је и потписивање уговора о избегавању двоструког опорезивања са највећим економијама света.

Регулаторни оквир за електронско плаћање мора бити унапређен у складу са потребама ИТ индустрије у Србији.

Пуна и стандардна примена прописа

Стандардизоваћемо прописе и образовати и службенике и привреду како да на најефикаснији начин користе своја права, спроводе прописе и елиминишу непотребну бирократију. У овом сегменту Влада ће се највише ослањати на транспарентну и ефикасну Пореску управу.

Стимулативна пореска политика

Стимулативна пореска политика је веома важан фактор подршке иновационом екосистему, кроз пореске подстицаје иновацијама, развоју, извозу и предузетницима. У оквиру тих подстицаја, Влада ће разматрати могуће пореске олакшице за новостворене компаније или компаније које се баве иновацијама, као и могућност пореских олакшица за ИТ предузећа која улажу директно у образовање.

Лакши приступ финансирању идеја

Недостатак свеобухватног правног оквира за улагање капитала и инвестиције у раној фази је главна препрека за многе новостворене компаније у Србији. Према истраживању Светске банке, 66% предузетника је указало на то да су закони или прописи који се тичу улагања неповољни.

Након више од две године, 1. јуна је објављен нови позив Иновационог фонда за доделу бесповратних средстава иновативним идејама. Покушаћемо да одвојимо још већа средства за Иновациони фонд, како би са бар два позива годишње могао да пружи још већу подршку иновационим компанијама, по угледу на Израел који је направио светски успех развојем иновативних технологија. Држава може да помогне развој иновационог екосистема и кроз правно омогућавање пословања модерних извора финансирања као што су фондови предузетног капитала и „*crowdfunding*”. Такође је неопходно мотивисати успешне пословне људе Србије да инвестирају у иновативна предузећа кроз формирање клубова „пословних анђела“ и њихово повезивање са колегама из Европе. На тај начин ће се домаћи капитал ефикасније увећавати, а иновативни предузетници ће имати више извора финансирања.

Промовисање савремених вредности

Кроз процес дигитализације подстичемо у целом друштву промоцију правих вредности, као што су креативност, динамичност, инклузија, модернизација, итд.

Коришћењем пословних мрежа и медијског простора радићемо и на изградњи свести о дигиталном екосистему. Настојаћемо да истичемо то да је Србија добро место за инвестиције, рад и живот.

Људи су највећа вредност

Повећање броја ИТ стручњака

Процена је да би у Републици Србији до 2020. године могло да се отвори од 50.000 до 100.000 нових радних места у сектору информационих технологија и да постоји велики недостатак стручних ИТ кадрова. Стога је неопходно улагање и подршка развоју ИТ кадрова како би се искористиле могућности за запошљавање.

Држава је покренула неколико програма да обезбеди већи број ИТ стручњака: повећан је број места на техничким факултетима, уведена је обавезна информатика већ од петог разреда основне школе и покренут је програм преквалификације који ће омогућити да се годишње кроз интензивне курсеве бар 1.000 грађана преквалификује до нивоа програмера почетника и започне своју каријеру у ИТ индустрији. У складу са растом ИТ индустрије пропорционално ћемо проширити капацитете наших програма у наредним годинама.

Привлачење висококвалификоване радне снаге

Младима у Србији недостаје још правих узора, лидера у својим областима, висококвалификованих стручњака са дугодишњим искуством у земљи и у иностранству. Повећање броја таквих кадрова знатно би допринело порасту конкурентности наших компанија на глобалном тржишту. То би додатно мотивисало младе да остваре своје пуне потенцијале и допринесу развоју иновација у Србији.

Како бисмо привукли овакве кадрове, неопходно је да им обезбедимо повољне услове за раст и развој, да улажемо у изградњу стимулативног пословног окружења и повећамо улагања у иновације, науку и технологију. Важно је да уложимо посебан напор да привучемо наше држављане који имају успешне каријере у иностранству и мотивишемо их да се врате у Србију. Осим тога, требало би активно да радимо на привлачењу страних научника и инжењера да у Србији даље развијају нове технологије.

Повећањем броја научника и инжењера, у Србији ћемо добити и већи број центара за истраживање и развој најнапреднијих светских компанија, које ће донети не само нове технологије, већ и најмодерније начине управљања комплексним пословањем и великим развојним пројектима.

VI. ОБРАЗОВАЊЕ ЗА 21. ВЕК

Образовање ће бити један од приоритета за чије унапређење ћу се посебно залагати и један од основних фокуса Владе Србије. **Желимо да образовање у Србији креира младе за будућност, младе који су тимски играчи, који имају капацитет да анализирају проблеме и налазе решења за њих, младе који имају храбрости да доносе одлуке, младе који мисле.**

Образовање је целоживотни процес, учење се не завршава након изласка из образовног система, већ је потреба за личним усавршавањем и напретком константна. Живот у модерном добу подразумева и спремност на преузимање ризика, развијање свести о томе да је понекад чак и добро правити грешке јер из сваке грешке учимо да будемо бољи, напредујемо. Концепт образовања који подстиче размишљање, жељу за знањем и сталну потрагу за изазовима и њиховим превазилажењем је концепт образовања 21. века за који ћу се свим снагама залагати.

Као неко ко има искуство рада у приватном и цивилном сектору пре доласка у државну управу, морам да приметим да нам и даље предстоји дуг пут. Како бисмо осигурали економски раст и конкурентност на глобалном тржишту, морамо активно радити на прилагођавању нашег застарелог система образовања, које функционише по моделу из 19. века, како бисмо га довели у 21. век у којем морамо да се такмичимо да би Србија ишла стабилно напред.

Кроз рад Министарског савета за иновационо предузетништво и информационе технологије блиско сам сарађивала са министром просвете, науке и технолошког развоја, као и са министром омладине и спорта, како бих стекла разумевање о потребама за унапређење образовања на свим нивоима. Из тих консултација произашао је низ кључних тема које ће бити приоритети Владе у наредном периоду. **Свеобухватна реформа о којој говорим треба да буде базирана на концепту целоживотног учења, које обухвата све видове и нивое образовања, на повећању доступности свима којима је образовање потребно, иновирању наставних планова и програма, као и на креирању образовног система према потребама друштва и економије.**

Нажалост, морамо да кажемо да, бар у највећој мери, тренутни систем образовања креира младе који нису спремни за тржиште 21. века. Велика незапосленост младих – 28,5% у 2016. години за узраст од 15 до 30 година – један је од индикатора неадекватности нашег система образовања. Према годишњим истраживањима Уније послодаваца Србије, недостатак адекватних кадрова представља једну од највећих препрека у развоју пословања, што је јасан показатељ да привреда све теже проналази квалитетне кадрове. О томе да образовање не одговара на потребе привреде сведочи и чињеница да 18,5% дипломаца чека на посао између две и четири године.

Наведени подаци јасно показују да тренутна улагања у образовање нису исплатива и одржива, с обзиром на то да не стварају младе који су конкурентни на тржишту рада. Штавише, када имају прилике и могућности, млади се одлучују да своје школовање отпочну или заврше у иностранству.

План је да нашу децу правилно формирамо од момента уласка у образовни систем. С тим циљем, који првенствено подразумева неговање правих вредности код деце и младих, фокус ће бити на свим нивоима образовања - од предшколског до високог и образовања одраслих. Уводићемо моделе концептуалног учења, односно смањивање учења садржаја и кретање ка учењу концепта. Подстицаћемо децу да стичу функционална и примењива, а не репродуктивна знања. Подстицаћемо их да мисле.

Наставићемо да негујемо партнерство са организацијама цивилног друштва у циљу унапређења положаја младих и то кроз пројекте који се тичу подстицања различитих облика запошљавања, samozapošljavanja, омладинског предузетништва, оснивања бизнис инкубатора, ученичких и омладинских компанија.

Веома је важно и укључивање образовних институција у програме и пројекте Европске уније и унапређивање сарадње са иностраним образовним институцијама.

Али, на самом почетку, морамо повратити поверење јавности у образовни систем и способност образовних кадрова да успоставе виши квалитет наставних процеса и васпитних функција у образовним установама.

Квалитетно образовање за све

Први, вероватно најважнији, и у стратешком смислу свакако кључни циљ јесте успостављање образовног система који младе учи како да раде, али их најпре учи како да мисле.

Један од основних разлога слабог запошљавања младих јесте недостатак вештина потребних пословном свету, на шта указују и компаније и представници цивилног друштва, а и сами млади. **По изласку из образовног система, млади имају неадекватна очекивања у погледу запослења, нису информисани о будућем радном месту, нити о знањима и вештинама које то радно место подразумева, недостаје им иновативност, креативност, одговорност и проактивност. Плаше се нових покушаја у страху од грешке, што им је усађено кроз постојећи образовни модел.**

Супротно томе, образовање треба да подстиче иновације, критичко размишљање и предузетништво и да обезбеђује младима потребне вештине како би били глобално конкурентни, што је кључни покретач развоја.

Због тога је наш приоритет да младима у Србији пружимо висок квалитет образовања.

Истраживања су показала који методи и сервиси у сваком узрасту детета током образовања треба да буду доступни, а како бисмо при ступању на тржиште рада имали компетентну младу особу. Наш главни задатак ће бити реализација доступности тих услуга за сву децу у Србији како би сва деца имала једнаке шансе за успех. Ово је тежак и комплексан процес и захтеваће време и јаку вољу свих учесника, али без тога нећемо бити у могућности да достигнемо циљеве којима стремимо.

Примери добре праксе су Истраживачка станица Петница и Регионални центри за таленте кроз које годишње прођу хиљаде заинтересованих ученика. Ту млади издвајају своје слободно време како би стекли нова знања и вештине.

Доступност и приступачност образовања

Немају сва деца у Србији једнак приступ образовању, посебно када се ради о спортској инфраструктури и опремљености школа. Предстоји нам рад на успостављању једнаког и доступног система, у којем ће сваки ученик без обзира на географску, верску и националну припадност имати услове за квалитетно образовање. Потребно је омогућити стицање додатних знања, кроз програме неформалног образовања.

Тренутно имамо велики број школа у Србији са малим бројем ученика. Да би обезбедила ученицима да уче заједно уз своје вршњаке, Влада ће наставити да ради на побољшању мреже школа. Реализоваћемо пројекат „Инклузивно предшколско васпитање и образовање“ (*ECEC – Early Childhood Education and Care*) а рационализација мреже школа ће нам помоћи у реструктурирању финансирања образовања, као и достизању циља да образовање буде једнако доступно свима. Веома важан сегмент када говоримо о креирању квалитетних младих кадрова јесте доступност информација. Родитељи и деца треба да имају информације о томе које струке су тражене на тржишту рада, у ком року је могуће да ће се запослити након изласка из система образовања зависно од области и факултета или средњих стручних школа, као и која је просечна плата за различите струке.

Наставићемо да развијамо школски спорт, јер је циљ да се деца баве физичким вежбањем, кроз забаву и игру, и да се задовоље основни приоритети: свеобухватност, препознавање талената и здравствени аспект. Резултат тих активности мора бити физички, интелектуални, морални, социјални и културни развој свих ученика.

Све те иницијативе биће узете у обзир при изради закона који су у плану у наредном периоду и укључују: Закон о основама система образовања и васпитања, Нацрт закона о основној школи, Нацрт закона о средњој школи, као и Нацрт закона о високом образовању.

Дуално образовање

Значајан помак у контексту развоја средњошколског образовања начињен је усвајањем концепта државне матуре, увођењем новог образовног програма за ученике са посебним способностима за рачунарство и информатику у гимназијама у 12 градова и увођењем дуалног образовања у школама.

Када говоримо о дуалном образовању, изузетно је важно да сви разумемо да се ради о једном од модела функционалног образовања креираног према потребама тржишта рада тако да обухвати све нивое и профиле образовања. Повећан је број ученика у оквиру пилот пројеката развоја дуалног и предузетничког образовања у Србији са 510 на око 1.000 ученика, односно број компанија са 40 на 62, а укључена су мала и средња предузећа, што је посебно важно и са становишта локалног економског развоја који ћемо као Влада стимулирати. Утврђен је модел за израду програма образовања за који су идентификоване потребе компанија, а прилагођавају се и модернизују постојећи програми за реализацију по дуалном моделу у складу са захтевима компанија. Такође, уз помоћ компанија, у току је идентификација регионалних потреба за профилима, што ће се користити при изради плана уписа за наредну школску годину. Планирано је да се образовни профили по дуалном моделу или са елементима дуалног образовања ове године реализују у 69 градова и општина широм Србије, са укупним обухватом од 5.751 ученика. Заинтересованост компанија за подршку дуалном образовању превазишла је сва очекивања са преко 2.000 компанија које су доставиле обавезујуће изјаве о намери за сарадњу са школама и подршку ученицима који ће уписати ове профиле.

Иако разумемо критике и страхове који долазе из неких сегмената друштва у вези са дуалним образовањем, још једном бих нагласила да дуално образовање не ствара јефтину радну снагу већ подстиче боље повезивање привреде и образовања на свим нивоима, као и увођење много веће практичности и реалног света у теоријско образовање које је било заступљено претходних деценија.

Креирање Националног модела дуалног и предузетничког образовања био је један од приоритетних циљева претходне Владе, који ће и у мандату будуће Владе имати изузетно важну улогу. Током 2017. године планирано је да се 20% средњих стручних школа обухвати у оквиру Националног модела дуалног и предузетничког образовања.

Предузетничко образовање

Предузетништво је неопходни елемент развоја. **Оно је више од наставног предмета, оно је став, начин и однос према животу.** Наш стратешки развој мора бити заснован на људском капиталу, на поседовању предузетничке компетенције што већег броја чланова наше заједнице, а усвајање те компетенције мора објединити сва три образовна пута: формални, неформални и информални. Предузетничка компетенција препозната је као једна од осам вештина неопходних за живот и рад у друштву знања (поред основне научне

и технолошке писмености, дигиталне компетенције, знања страног језика и сл.). Млади морају препознати прилике и осмислити стратегије да их искористе те прилике. Тако ћемо имати генерацију људи спремних да преузму одговорност и креирају своја радна места.

Планирано је да се предузетничко образовање уведе од петог разреда основне школе и то кроз међупредметно повезивање и укрштање садржаја из различитих области, а у циљу реализовања идеја и њихове презентације, што би омогућило младима да се боље профилишу и одаберу будуће занимање уз висок ниво самопоуздања.

Такође ће бити омогућено документовање активног ученичког учешћа у радном процесу у компанијама и креирање националне базе података о интересовањима младих који ће бити усклађени са потребама привреде. Методологија националног модела обезбедила би смањивање стопе незапослености младих до 25 година, као и могућност покретања сопственог бизниса или наставка универзитетског школовања.

Дуално образовање у високом образовању огледало би се у подстицању пројектног дуалног образовања где факултет истовремено има и улогу истраживачког института и улогу компаније, ради валоризације студентских пројеката. Сарадња факултета са компанијама омогућила би студентима реализацију пројектних идеја као и њихово касније запошљавање у њима, али и отварање сопствених компанија по исствима стеченим током студија.

До краја године предстоји нам и усвајање Националног оквира квалификација, који ће представљати основу за даљу реформу образовања и планирање кадрова.

Модернизација образовања и дигитална писменост

Као што је већ поменуто, ИТ сектор је један од највећих нето извозника у Србији са јаким потенцијалом за будући раст. Увођење информатике као обавезног предмета од петог разреда основне школе био је један од приоритета претходне Владе и Министарства просвете, науке и технолошког развоја и у томе смо успели. Настава ће се спроводити по модерним наставним плановима који ће захтевати од ученика да науче основе програмирања, кодирања и коришћења модерних софтвера, али и алгоритамско, аналитичко размишљање које ће их оспособити за сваки позив који изаберу у будућности. **Нама је битно да сваки ученик има прилику да стекне знања о информационим технологијама јер је дигитална писменост део основне писмености данас у свету.** Јачањем информатичких програма и капацитета у школама спремамо генерације у Србији за време у коме живимо. У циљу анимирања деце за учење програмирања, роботике и аутоматике, у преко 340 школа су обезбеђени работи за учење, и тај пројекат ћемо наставити.

Свих 1.750 матичних објеката школа започеће нову школску годину као део Академске мреже Србије (АМРЕС). Предстоји нам изузетно захтеван и сложен посао кроз изградњу локалне рачунарске мреже у школама. Улагања у ту мрежу су процењена на око милијарду и 200 милиона динара, али ће она донети велику добит за школе и подићи квалитет наставе.

У току је поступак набавке рачунара који ће бити упућени у најугроженије школе. Успоставили смо и контакт са друштвено одговорним компанијама које ће донирати између 800 и 1.000 рачунара.

Након успостављена телекомуникационе инфраструктуре, кренућемо са увођењем различитих сервиса и већом применом ИКТ-а у школама. Од 1. септембра 2017. године почиње имплементација електронског дневника који ће бити огледно коришћен у 200 школа, а омогућиће родитељима да путем интернета у сваком тренутку имају увид у резултате, присуство на настави и успехе своје деце. Тимећемо постићи олакшано извештавање и управљање процесима образовања, подизање нивоа дигиталне зрелости школа, припрему школа за коришћење дигиталних наставних садржаја и омогућићемо аналитику учења. У следећој години планирамо да пустимо сервис е-Библиотека, да успоставимо виртуелну учионицу и да омогућимо да све заинтересоване стране (синдикати, запослени, родитељи...) буду упознати са извештајима које се подносе управним одборима установа.

Наставићемо са интензивним радом на побољшању инфраструктуре за ИТ у школама тако да на часу информатике сваки ученик може самостално да ради на једном рачунару. Привреда је препознала значај увођења информатике у образовање и то су многе компаније доказале донацијама рачунарске опреме. **Хтела бих да нагласим и одличан пример интернет платформе „Петља“ која пружа могућност ученицима да интерактивно уче програмирање, док наставницима даје приступ разноврсним примерима и наставним материјалима.**

Обезбедићемо и едукацију за наше старије суграђане. Започећемо пројекат обуке за коришћење рачунара и основних средстава интернет комуникације у домовима за старе. То ће им омогућити да лакше комуницирају са својом породицом и пријатељима, али и да искористе све друге погодности које им нове технологије могу пружити.

Дигитално компетентни наставници и предавачи из праксе

Подједнако важан услов за развој дигиталне писмености ученика јесу дигитално компетентни наставници који без страха и отпора користе ИКТ - за наставу, администрацију и стручно усавршавање. Министарство просвете је усвојило „Оквир дигиталних компетенција наставника“ и од септембра почиње обука директора, наставника и стручних сарадника на три нивоа дигиталне зрелости. Такође, израдићемо моделе за вредновање дигиталне зрелости школа и усвојити планове њиховог развоја.

Планирамо покретање истраживачког фонда за професоре и сараднике на факултетима за развој ИТ студијских програма, где ће се стручњаци из ИТ индустрије укључити у наставни процес, пре свега за пренос стручних знања и вештина студентима, као и подршку у реализацији стручне праксе. Ту се пре свега мисли на свршене студенте техничких

факултета који раде у предузећима и који желе да се ангажују као сарадници у настави и предавачи на својим матичним факултетима.

Побољшање квалитета високог образовања

У светлу реформе високог школства, у последњих годину дана повећан је број запослених и обезбеђен је додатни простор за техничке факултете који су један од кључних фактора у дигитализацији друштва. Уписне квоте за следећи уписни рок овејесени повећане су за преко 20% у односу на претходну годину. У последњих 10 година наши средњошколци и студенти освојили су преко 200 медаља на међународним такмичењима знања, чиме су показали да могу да буду конкурентни и на глобалном нивоу и да наше школе и факултети могу да парирају најбољим светским школама, где велики број наших студената похађа наставу. Ипак, морамо признати да ти веома добри резултати нису показатељ успешности целокупног образовног система у Србији, нити представљају могућности којима сви грађани и грађанке имају једнак приступ.

Са друге стране, Србија се налази на самом зачељу листе земаља по способности да привуче и задржи таленте. Наставићемо улагање у младе таленте кроз рад Фонда за младе таленте Републике Србије, који је до сада стипендирао 21.253 ученика средњих школа и студената за студије у земљи и иностранству. Иако је од 2014. године успостављен позитиван тренд раста броја стипендиста, изузетно је важно да подршка младим талентима буде усаглашена са потребама тржишта рада како бисмо те младе људе задржали у нашој земљи.

Факултети у Србији и даље уписују студенте према квотама које не одговарају потребама тржишта. Управо због тога велики број младих је већ при упису осуђен на немогућност проналажења посла по завршетку факултета. **Кључно је променити начин финансирања факултета новим законом који ће омогућити да се факултети финансирају по моделу заснованом на перформансама, а не на основу броја студената које упишу.** Потребно је повећати број студената на смеровима за којима постоји потражња у привреди. Неопходно је **обавезно учешће привреде у формулисању курикулума и подстицање студената да раде на свом усавршавању и ван факултета.** Нови Закон о високом образовању предвиђа увођење менаџера на факултетима у циљу побољшања пословања, транспарентности и боље организације ресурса. Такође, увођењем могућности да стручњаци из привреде гостују као предавачи на факултетима, омогућиће се боље повезивање са привредом и стицање практичних знања.

У циљу равномерног регионалног развоја и омогућавања приступа високом образовању свим грађанима неопходно је повећати улагања у универзитетске центре ван Београда, али и у високе школе које су распрострањене у целој Србији. **Претходна Влада је започела капиталне инвестиционе пројекте који се тичу побољшања инфраструктуре у високом образовању. Будућа Влада наставиће тим путем.**

Побољшањем квалитета високог образовања ћемо појачати и привреду у тим местима и тако омогућити младима да развијају успешне каријере у својим родним местима.

Унапређење конкурентности науке, истраживања и иновација

Унапређење конкурентности науке, истраживања и иновација у функцији привредног развоја биће свакако један од приоритетних циљева Владе Републике Србије и комплементарно је са приоритетом на дигитализацији који Влада има.

За реализацију овог циља неопходна је реформа научних института и промена начина финансирања научно-истраживачке делатности. **Планирамо детаљну евалуацију института као и израду Стратегије паметне специјализације којом ће бити идентификоване приоритетне области развоја Србије засноване на знању.** Процес израде стратегије паметне специјализације започет је састављањем међуресорног радног тела и почетком рада на Мапи пута научноистраживачке инфраструктуре. Стратегија паметне специјализације и резултат евалуације института директно ће утицати на реформу и будућност научноистраживачких института у Републици Србији. На темељу тих активности и њихових резултата, донећемо план реорганизације института са концептом комбинованог финансирања - институционалног и пројектног.

Многи наши факултети су препознати у свету по одличном квалитету најбољих студената, али им недостаје интензивнији рад са привредом и учешће у међународним пројектима. Треба да учимо на примерима Факултета организационих наука (ФОН) у Београду и Факултета техничких наука (ФТН) у Новом Саду, али и на примерима Биосенс института у Новом Саду и Института за физику у Београду, који су успели да обезбеде значајна средства из међународних фондова и постигну светски признате резултате.

Морамо подстаћи двосмерну мобилност и омогућити нашим научницима који су у иностранству лак повратак у Србију на факултете и институте, без великих административних препрека. Раст квалитета високог образовања учиниће да Србија опет буде привлачна за наше стручњаке из иностранства и повећаће шансе за њихов повратак у Србију, али и за то да студенти из иностранства долазе на усавршавање у Србију. Унапредићемо и поједноставићемо систем вредновања и признавања иностраних диплома.

У завршној фази је и израда Акционог плана за спровођење Стратегије научног и технолошког развоја Републике Србије за период од 2016. до 2020. године.

Давање наставницима статуса који заслужују

Какви ће људи ученици постати након што заврше школу и шта ће даље радити, првенствено зависи од њихових породица, али у огромној мери и од њихових наставника. Образовање неће бити боље ако само укључимо савременију опрему, боље учионице и

наставне материјале. Основни стуб образовања су наставници који користе сва та средства и обликују карактер и понашање својих ученика.

Због тога ниједну реформу које планирамо у области образовања не можемо остварити без пуне подршке и укључености наставника. Ускоро доносимо Закон о платама у јавним службама који треба да усклади висину плата са захтевима и значајем посла који се обавља. Морамо више улагати у обуку наставника и наградити оне који су до сада похађали семинаре и усавршавали се. Квалитет образовног система у највећој мери зависи од знања и оспособљености запослених и зато је неопходно улагати у наставнике. Потребно је вратити у моду речи попут увиђавности, посвећености послу, толеранцији, симпатији према слабима.

Побољшање квалитета и доступности спорта

Спорт нас увек чини поносним и представља једну од области која нам континуирано доноси позитивне резултате. Како би ти резултати наставили да се нижу, изузетно је важно да константно улажемо у модернизацију спорта и учинимо га доступним свим сегментима друштва. У том смислу, потребно је да наставимо да унапређујемо спортску инфраструктуру у свим деловима Србије, као и да ефикасно применимо (нови) Закон о спорту који предвиђа низ мера да спорт буде доступан и приступачан.

Посебан изазов за спорт у Републици Србији у наредном периоду биће унапређење амбијента/услова који могу допринети да број освојених медаља буде већи, а резултати још значајнији. У периоду од 2014. до данашњег дана освојена је 101 медаља. Поређења ради, за четрнаест година - од 2000. до 2014. - освојено је укупно 117 медаља, што значида је само за ове три године освојено 46,33% од укупног броја медаља (218) освојених од 2000. до данас.

Врхунски спорт (олимпијски и параолимпијски) ће засигурно остати један од важних фокуса. На Олимпијским и Параолимпијским играма у Рију освојено је рекордних 17 медаља. Са 2017. годином почео је нови олимпијски циклус током којег се акценат ставља на развојне програме који ће бити финансирани ради постизања врхунских резултата кроз велики број међународних такмичења. **У периоду пред нама настојаћемо да очувамо епитет земље спорта и наставићемо да награде за освојене медаље исплаћујемо у рекордном року,** за разлику од неког претходног периода када су на освојене и заслужене награде спортисти чекали и до годину и по дана.

Иако се успеси у спорту мере бројем освојених медаља, не смемо заборавити да улажемо у све сегменте спорта, који до тих медаља доводе. Због тога ћемо се посебно бавити омасовљењем спорта, стварањем бољих услова за развој спорта деце и омладине и промоцијом рекреативног спорта, имајући при том у виду принцип равномерне регионалне

развијености. Усредредићемо се на унапређење система спорта у једницама локалне самоуправе, унапређење здравствене заштите спортиста и спортских стручњака, посебно малолетних учесника у спорту, као и на спречавање негативних појава у спорту, као и на борбу против допинга и насиља и недоличног понашања на спортским приредбама.

Развој спортске инфраструктуре, који је претходна Влада поставила на прави пут, биће и даље један од наших кључних задатака. Наставићемо да улажемо у реконструкцију Омладинско-спортског центра „Караташ”, као и у наставак изградње Националног ватерполо тренинг-центра у Врњачкој бањи.

Да је децентрализација спорта била важна претходној, као што ће бити важна и овој Влади, говори почетак реализације изградње 53 инфраструктурна пројекта у 33 јединице локалне самоуправе средствима ИПА фондова (у вредности 4.750.000 евра). Током мандата претходне Владе, изграђена је Атлетска дворана у Београду, први објекат затвореног типа за атлетику, као и атлетски стадиони у Новом Пазару, Вршцу и Крушевцу. Ти објекти су изграђени по свим стандардима за одржавање међународних такмичења. Такође, изграђена је спортска хала у Бојнику на коју се чекало од 1998. године, а оспособљен је за употребу и гимнастички центар у Костолцу.

У 2017. години спроведени су поступци за уговарање радова на спортским објектима у више јединица локалне самоуправе, као што су, између осталих, Зрењанин, Сремска Митровица, Ивањица, Жабари, Мионица и Димитровград. Реализација тих објеката очекује се у наредном периоду што ће допринети децентрализацији спорта.

Ради уједначавања развоја јединица локалне самоуправе наставиће се и финансирање пројеката изградње, опремања и одржавања објеката спортске инфраструктуре у најнеразвијенијим општинама. Посебан програм формулисан је кроз пројекте који се односе на прилагођавање спортских објеката особама са инвалидитетом, што ће у наредном периоду бити један од приоритета. Такође, изградња националних тренинг-центра за више спортова један је од циљева којима се обезбеђују не само бољи услови за тренинге националних спортских репрезентација, већ и за омасовљење спорта усмерено на децу и младе.

Систем школског спорта, који годишње бележи повећање деце учесника за 15%, наставићемо да негујемо, јер омогућава деци да се бесплатно баве спортским активностима.

Један од приоритета у наредном периоду биће и финансирање великих међународних спортских манифестација, јер се Република Србија већ показала као одличан домаћин и организатор великих међународних такмичења. Остварени су позитивни финансијски резултати који сведоче да су са становишта тржишта спортски догађаји исплативи и економски одрживи. Велика је корист од организације међународних такмичења, како у погледу промоције наше државе и градова организатора такмичења, тако и у погледу финансијске добити остварене од спортског туризма.